

Lithuanian National Library
M. Mažvydas
Biblioteka

Nepriklausoma

Lietuva

This paper was mailed
Wednesday, April 14, 1993

• LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 8 (53-ji metai) • 1993 m. Balandžio - April 14 d. • DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4 • Tel: 366-6220 • \$1.-

IVYKIŲ APŽVALGA

RUSIJA GAUS VIRŠ PUSANTRO BILJONO DOLERIŲ PARAMOS IŠ AMERIKOS TUOJAU PAT

Vancouver'yje, Kanadoje, balandžio 3-4 dienomis susitiko Rusijos prezidentas Boris Jelein'as su Amerikos prezidentu Bill Clinton'u. Susitikimo šeiminingu buvo greitai iš savo pareigų pasitraukiantis Kanados min. pirm. Brian Mulroney. Jelcin'as atvyko prašyti paramos, nes nuolat didėjantys ekonominiai nedatekliai, siaubingai greit kylančios kainos ir visuotina betvarkė ir buvusių komunistų dominuojančiame "liaudies deputatų kongrese", ir visame krašte grėsė nuversti patį Jelcin'ą ir net sukelti civilinį maištą. Tokiu maištu galėtų pasinaudoti kraštutinės politinės jėgos Rusijoje ir sulipdyti vėl kokią nors fanatikų diktatūrą. Tokiems pavojams užbėgti už akių ir susitiko abu prezidentai.

Kaip spauda rašė, jiedu gana greitai radę bendrą kalbą ir pasitarimai vykę draugiškoje atmosferoje. Pasitarimų rezultatai Jelcin'ą paramstys dvikovoje su "liaudies deputatais" Rusijos parlamente ir balandžio 25 dieną įvyksiančiame referendume, kuriame Rusijos piliečiai turės pasisakyti ar palaiko išrinktąjį savo prezidentą ir nori, kad jis turėtų nemažiau galios už didžiausią dalimi (3/4) paskirtąjį Liaudies Deputatų kongresą. Rusija tuojau pat gaus iš JAV 1,6 bilijonų (milijardų) dolerių paramą. Šios sumos Amerikos Kongresas nebenturi pavirtinti, nes ji jau buvo paskirta prezidento G. Bush'o laikais ir Kongreso priimta. Ties pinigai ir dar 200 milijonų dolerių, kuriuos paskyrė Kanada, bus panaudoti nupirkti maisto produktų, pastatyti naujus namus grįžtantiems iš kitų kraštų karinių dalinių kariuomenės ir kareiviams, o taip pat paremti tūkstančius mažų savarankiškų privačių ūmonių ir iniciatyvų. Labai įtaigiai buvo paminėta, kad iš Baltijos valstybių privalo būti išvesti visi ten dar likę buvusios sovietų kariuomenės daliniai. Be to, Rusijai bus suteikta dar žymiai didesnė parama šešių didžiųjų industrinių šalių, kuri bus paskelbta Tokijo

mieste įvyksiančios G-7 valstybių konferencijos metu š.m. balandžio 14-15 d.

Rusijos spaudoje buvo ypatingai pabrėžiama, kad tai nesanti išmalda, bet parama.

Apie 50 milijonų dolerių iš tos sumos bus skirta steigiamam "Demokratijos Korpusui", bendrinei organizacijai, kuri koordinuos ir vadovaus galybei mažųjų Rusijos privačių ir viešųjų grupuočių, kurios rūpinsis demokratijos įgyvendinimu Rusijoje.

Labai teisingai JAV prez. Clinton'as pastebėjo konferencijos pabaigoje, kad rusai turėtų būti kaip nors ištikinti, jog visi dabartiniai sunkumai buvo sukelti ne kapitalizmo gimimo skausmu, bet komunizmo mirties agonijos.

Visoje buvusioje sovietijoje (ir Lietuvoje) kažkodėl težiūrima į siandieninę betvarkę ir ekonomine mizeriją, užmirstant kas sugalvojo ir bandė įgyvendinti net visame pasaulyje tokią centro diriguojamą, idiotišką sistemą ir toki visuotiną žmogaus pažeminimą.

JUNGTINIŲ TAUTŲ KARINIAI LEKTUVAI KONTROLIUOS BOSNIJOS ORO ERDVĘ

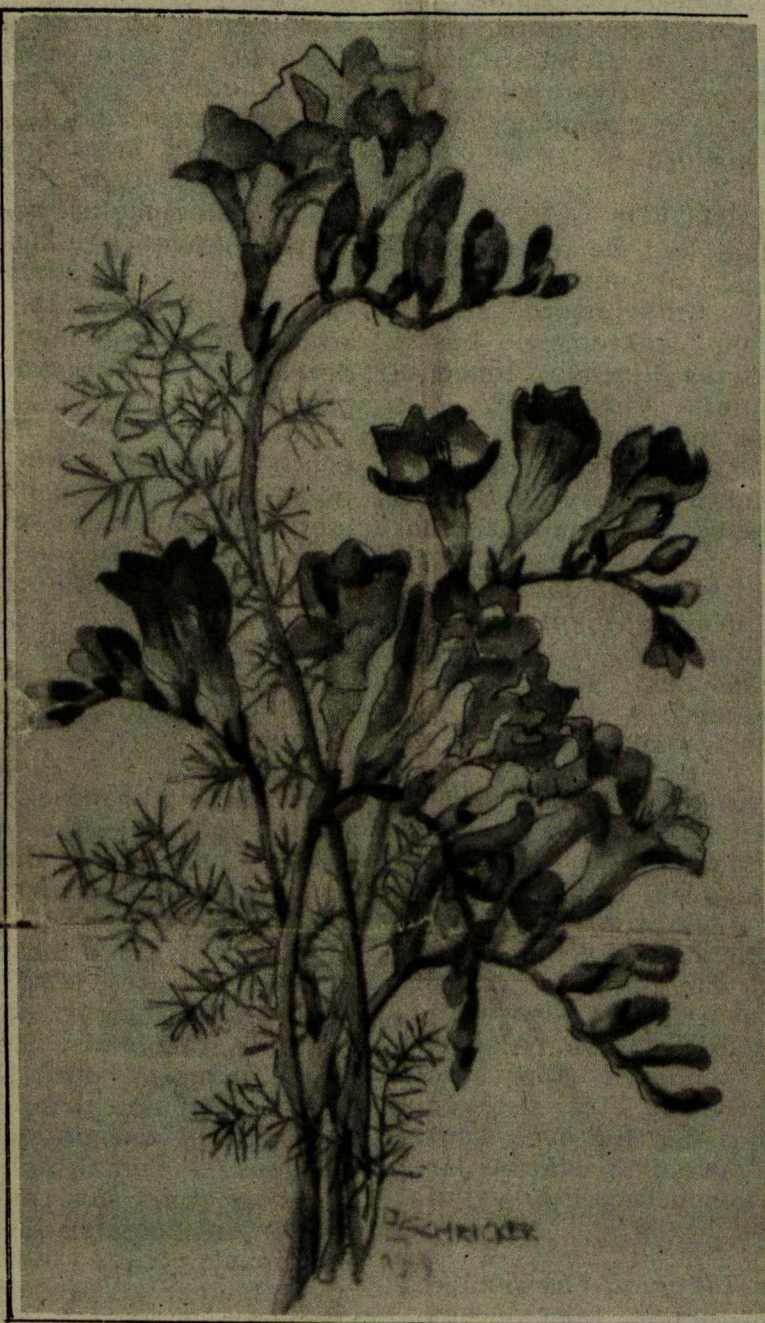
Š.m. balandžio mėn. 12 d. JAV, Olandijos ir Vokietijos karinės aviacijos lėktuvai pradės patruliuoti virš Bosnijos. JT Saugumo Taryba nutarė, kad šie lėktuvai iš pradžių tikrai išpės serbų karinius lėktuvus palikti nustatytą Bosnijos erdvę, bet jeigu serbų pilotai neklausys, galės panaudoti ginklus. Kaip tikslai to bijo ypač Didžioji Britanija ir Prancūzija, kad tokiu būdu nebūtų įvelti į kautynes jų kariai, esantieji Bosnijoje.

Rusija, turinti veto teisę Saugumo Taryboje, užstoja serbus ir gina jų, kaip slavy, interesus. Ji labai priešinasi prieš bet kokias sankcijas, taikomas Serbijai.

Bendrai imant, politikos komentatoriai į šį JT nutarimą žiūri labai skeptiškai: jų manymu, tokiu oro erdvės prižiūrėjimu Amerikos prez. Clinton'as nori pateisinti savo pasyvią laikyseną, kurią prieš rinkimus jis pats kritikavo, peikdamas buvusio JAV prez. Bush'o tupinėjimą laikyseną buvusios Jugoslavijos civiliniame kare. Neatrodė, kad tasai konfliktas galės būti išspręstas be karinio išikišimo. Serbijos valstybės ir kariuomenės vadai atvirai tyčiojasi iš šio JTO Saugumo Tarybos nutarimo.

QUEBEC'O PROVINCIJOS KALBOS ĮSTATYMAS

Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Komitetas svarstė Quebec'o provincijoje įvestą anglų kalbos drau-

dimą. Kaip žinoma, įstatymai 101 ir 187 yra uždraudę naudoti anglų kalbą krautuvų išorinėse ir vidaus iškabose.

Šiuos įstatymus Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Komitetui buvo apskundęs Huntington'o Laidotuvių įstaigos savininkas Gordon McIntyre. Jam buvo praneštas Komiteto sprendimas, kad tokie įstatymai pažeidžia jo teisę laisvai pasisakyti, kuri yra įrašyta į Tarptautinių asmeniškių ir politinių teisių deklaraciją.

Kadangi šių metų pabaigoje baigiasi šių įstatymų terminas, Quebec'o provincijos vyriausybė turės arba įstatymą palikti koks jis yra (t.y. pažeidžiantį Žmogaus Teises) arba jį atitinkamai pakeisti.

BOUCHARD RŪPINASI JAUNAIS RŪKORIAIS

Kanados Sveikatos ir Gerbuvio ministeris Benoit Bouchard siūlo, kad tabako gaminiai nebūtų pardavinėjami jaunesniems kaip 18 metų amžiaus rūkoriais. Jis norėtų, kad iš daugelio viešų vietų būtų pašalintos automatinės cigarečių mašinos ir padidinti baudas prekijams, kurie pardavinėja tabako gaminius mažamečiams.

Automatinės cigarečių pardavimo mašinos būtų paliktos tikrai tose vietose, kurios turi leidimą pardavinėti alkoholinius gėrimus.

nuolaidesni, nes prancūzų kalbos vartojimas Quebec'o visuomenėje dabar yra saugesnėje padėtyje, negu tuo metu, kai buvo įvestas įstatymas 178.

GORBAČIOV'AS LIUDYS TEISME

Iš Maskvos pranešama, kad balandžio mėn. 14 d. Gorbačiov'as bus vienas pagrindinių liudytojų, teisiant Aukščiausioje Teisme Maskvoje dvylika 1991 m. pučo kaltininkų.

Kai kurie iš pučo dalyvių buvo sugrįžę į viešą gyvenimą užkietėjusių komunistų tarpant ir yra vėl jų laikomi herojais.

Teisme bus keli tuzinai apkaltintųjų, 20 gynėjų advokatų, 8 kaltintojai advokatai, šeimų nariai apkaltintųjų ir tėvai 3-jų jaunų vyrų, nužudytų bandant sustabdyti tankus, besiantinančius prie Rusijos Baltųjų Rūmų naktį prieš supliuškant pučui.

RUSIJA DELSIA BALSUOTI UŽ SANKCIJAS SERBAMS

Balandžio mėn. 12 d. JT Saugumo Taryba paruošė rezoliuciją, pasmerkiančią Serbijos brutalius veiksmus ir taikančią naujas sankcijas Serbijai ir Montenegro.

Tarptautines pastangas balsuoti priverčiant Bosnijos serbus sustabdyti brutalius, jau vienerius metus trunkančius, karo veiksmus ir priimti taikos planą, paruoštą tarpininkų David Owen ir Cyrus Vance, teko atidėti.

Rusijos prez. Boris Jelcin'as susilaukė nuo balsavimo, bijodamas, kad palaikydamas anti-serbiškas sankcijas, praras balsų Rusijoje būsimame referendume balandžio mėn. 24 dieną. Apie tai jis pranešė konfidencialiame laiške JAV prez. B. Clinton'ui.

Minimi taikos siūlymai jau buvo priimti Bosnijos musulmonų ir kroatų. Galima pastebėti, kad Rusija

LABAI SĖKMINGAS "TRAKTORIUS ŪKININKUI" VAJUS

Į Lietuvos generalinio konsulo H.Lapo pradėtą "Traktorius Ūkininkui" vajų, dosniai atsiliepia ne tik Kanados, bet prisideda ir Amerikos lietuviai, ir dabar jau turime 32 traktorius. Be anksčiau minėtų, traktorius užpirko A.Jonelis, A.Tarvydas, K.Rožėnas, S.ir A. Petkevičiai, L.Rimkus.

Kainos: traktorius - (Amerikos doleriais): \$1,450, kabina- \$200, vežimas (priekaba)- \$280, dvigalvis plūgas - \$80, kultivatorius (akėčios) - \$95, šienapjovė - \$220. Pristatymas ūkininkui - nuo \$50 iki \$100 už traktorių ir tiek pat už padargus, priklausomai nuo atstumo. Akcinė bendrovė "Žemūktechnika" Marijampolėje atskyrė 40 traktorių bei padargų šiam vajui ir garantuoja, kad jų kainos nekils.

Pasinaudokime šiuo vajumi ir pirkime traktorius savo giminėms - ūkininkams. Jeigu ūkininkų-giminių neturite, ūkininkų sąrašą galite gauti generaliniame konsulate. Jie yra buvę partizanai, tremtiniai, atgavę tėviškes ir neturi kuo apdirbti žemės.

Traktoriaus pirkimo reikalu prašome kreiptis į: Consulate General of Lithuania, 235 Yorkland Blvd., Ste.502, WILLOWDALE, Ontario, M2J 4Y8, tel: (416) 494 - 8313, Fax: (416) 494 - 4382.

paveldėjo veto teisę JT Saugumo Taryboje iš buvusios Sovietų Sąjungos ir galėtų visus Tarybos nutarimus užblokuoti.

Kaip žinome, veto teisę turi 5-kios valstybės: JAV, Didžioji Britanija, Prancūzija, Komunistinė Kinija ir Rusija.

BALTIJOS DIPLOMATAI SUSITIKO TALLINN'E

Baltijos valstybių užsienio reikalų ministeriai, susitikę Tallinn'e, pirmiausiai svarstė buvusio sovietų kariuomenės išvedimo reikalus ir santykius su Rytų kaimynais. Jie pažymėjo, kad Baltijos valstybės neturi principinių nesutarimų šiuo klausimu.

Ypatingą susirūpinimą dėl kariuomenės išvedimo ir santykių su Rusija pareiškė Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrai Andrejevs ir Veliste. Lietuvos užsienio reikalų min. P.Gylis neatmetė galimybės, kad Rusija išvedė kariuomenę iš Vilniaus, bandydama įgyvendinti principą "skaldyk ir valdyk". Pažymėjo, kad yra būtina bendradarbiauti ir politinėje, ir karinėje srityje, tačiau prieš karinio Baltijos valstybių bloko sukūrimą ministrai pasisakė neigiamai.

Baltijos valstybės jau parengė susitarimus dėl dvigubo apmokestinimo panaikinimo, dėl investicijų apsaugos ir dėl muitinės reikalų.

Sutarta, kad Baltijos valstybių užsienio reikalų ministerių susitikimai vyktų 2 kartą per metus.

EUROPOS BENDRIJA PASKYRĖ LIETUVAI PASKOLA

Europos Bendrija paskyrė 118 milijonų dolerių paskolą Lietuvai. Ši paskola yra dalis 285 mil.dolerių paramos, kurią 24 Vakarų šalys skiria Rytų Europos ir buvusios Sovietų Sąjungos respublikoms.

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. 1952 Nr. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. La Salle, P.Q. H8P 1C4.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$25.-
Rėmėjo - \$30.-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Lietuvoje

h.n.

• Apie LDDP vyriausybės rūpesčius ir nesekmes rašo LIETUVOS Aido vedamajame vyr. red. Saulius Stom a. Pirmiausia jįsai pacituoja LDDP Tarybos prezidento pareiškimą: "Šiomis dienomis Lietuvoje vėl pradėjo didėti maisto produktų kainos. LDDP Tarybos prezidentas dėl to labai susirūpinęs". Ką daro dėl to "susirūpinusi" partija? Anot Stomos: "Žemiau skurdos ribos gyvenančių procentas nenumaldomai artėja prie šimto... Galbūt dar yra koks šansas įveikti krizę? Deja, kaip dabar jau aiškiai matome, LDDP valdžion patekusi Lietuva to šanso neteko. Turėsime visi kartu atkurti už kvailą daugumos paširpinkimą... Kas toliau? Galbūt jau po pusmečio LDDP turės neišvengiamai pasirinkti: arba demokratinis pasitraukimas, arba represinis valdymas... Teisinės desovietizacijos Lietuvoje įvykdyti nepavyko. Ir tai, gal būtų, gerai, nes desovietizuotis pirmiausia turi žmonių sąmonė."

• LIETUVOS RYTAS (vasario 18 d.) rašo, kad naujoji valdžia nepakvietė į š.m. iškilmingą VASARIO 16-tosios minėjimą nei vieno tautinių mažumų atstovo. Anksčiau parlamentas atsisūdavęs kvietimus. Anot reporterės H.Kobeckaitės, "Paskambinę į Seimą A.Valiui, sužinojome, kad tautinės organizacijos neįrašytos į kviečiamųjų sąrašą... Nei tautinių organizacijų, nei kitų konfesijų hierarchų. Užmiršo? Tarsi ir nebūtų tos tautinės ir religinės įvairovės. O gal tiems žmonėms bendros valstybinės šventės nebepriskaito?"

• Apie poetą Kazį Bradūną, laimėjusį neseniai Lietuvos valstybinę (ne "nacionalinę" kaip dar vis "sovietiška" ji kažkodėl vadinama) literatūros premiją, ir jo poezijos skaitymą Vilniaus Šv.Kazimiero bažnyčioje štai ką rašo vedamajame tas pats LIETUVOS RYTAS (kovo mėn. 12 d.): "Tylia, vaikišką dieną savo eiles... skaitė poetas Kazys Bradūnas. Geri menai kainuoja brangiai? Netiesa, netiesa... Kelios ramybės ir teisybės akimirksnė nekainavo nieko - į poeziją keliai neužversiti barikadomis, neužstoti administratorių, neaplaistyti pigiu bufetų vynu. Žmonių buvo tiek, kiek ir reikia poezijai klausytis, nei daug, nei mažai, ir sėdinti, ir stovinčiai, o kam labai norėjosi ne tik poezijos, bet ir maldos, galėjo atsiklaupyti".

• Lietuvoje pasirodė žurnalas "SODŽIUS", skirtas

Kristijonas Donelaitis

GANDRAS

Gandras su kitais kaimynais parlėkė linksmas
Ir gaspadoriškai ant kraigo tarškino snapą.
Taip besidžiaugiant jam štai jau ir jo gaspadinė
Iš šaltos gaspados vėl išlindusi rados
Ir su savo snapu meilingai sveikino draugą.
Kraiką jie visur didžiai sudrįskusį rado,
Ogi namus naujus, užpernai tik budavotus,
Rado ant visų kampų permier pagadintus.
Sienas ir čytus ir daug naujintelių sparų
Vėjai su sparnais nuo kraiko buvo nuplėšę.
Duryš su langais ir slenksčiais buvo nupuolę;
Ogi troba visa visur iškrypusi rodė;
Todėl tuo abu, kaip reik tikriems gaspadoriams,
Vislab vėl taisyti ir provyti sukosi greitai.
Vyrs tuojaus žagarų budavonei parnešė glėbį,
O gaspadinė jo pustynes mandagiai lopė.
Taip po tam abu, daug dirbė bei triusinėję,
Valgi sau sužvejot pas klaną nulėkė greitai
Ir, kelias varles bei rūpižes paragavę,
Dievui iš širdies visos viernai dėkavojo.

/ Iš "METAI" /

• VILNIUJE atidarytas naujasis Tarptautinis Vilniaus aerodromo pastatas. Šiais metais dar numatoma padaryti 1.400 metrų pakilimo ir nusileidimo taką, taip pat sutvarkyti senąjį pastatą ir esančią aikštę priešais jį.

• LIETUVOS RYTAS paskelbė, kad Zenonas Namavičius, 49 m. amžiaus Vilniaus Universiteto studijų reikalų rektorius, būsiąs paskirtas Lietuvos ambasadoriumi Vokietijoje. Jis sakėsi nustebęs, kai Užsienio Reikalų Komiteto pirmininkas Kazys Bobelis paskelbė jį galimu kandidatu.

• Z. Namavičiaus nuomone, pirmiau reikėtų palaukti atsakymo iš Vokietijos vyriausybės ir Lietuvos prezidento dekreto dėl jo paskyrimo.

• Amerikos tabako bendrovė PHILIP MORIS, viena iš didžiausių pasaulyje, susitarė su Lietuvos vyriausybe Klaipėdoje investuoti į Klaipėdos tabako įmonę virš 40 milijonų dolerių, iš kurių 12 su puse milijonų gaus Lietuva. Amerikiečių bendrovė turės toje įmonėje 65 1/2 nuosimėčių akcijų. Ši Lietuvos įmonė yra pirmoji privatizuojama už konvertuojamą valiutą.

• Lietuvos Respublikos Konstitucinio teismo sudėtis: pirm. Juozas Žilys, teisėjai Algirdas Gailiūnas, Zigmantas Levickis, Pranas Rasimavičius, Stasys Stačiokas ir Teodora Štaugaitienė. Šio teismo uždavinys - spręsti ir interpretuoti Lietuvos Konstitucijos nuostatus ir nustatyti ar jų laikomasi. Keliu anksčiau opozicijos pasiūlytųjų teisėjų kandidatūros buvo valdanciosios LDDP partijos atmetos.

• Lietuvos Geležinkeliai, kaip praneša LIETUVOS RYTAS, jau susitarė su Vokietijos DWA koncernu, kad būtų pagaminti 4 europinio standarto ir 10 Rytų Europos standarto keleiviniai vagonai. (Kitaip tariant, 4 vagono ratų atstumas bus, kaip visoje Europoje ir nepriklausomoje Lietuvoje buvo iki sovietų okupacijos, siauresnis. Gi 10 kitų bus pagaminta pagal buvusios Sovietų Sąjungos geležinkelių riedmenų ratų platesnį atstumą. Platesnis bėgių plotis buvo sugalvotas Rusijos valdovų, kad tokiu būdu prieš traukiniai negalėtų karo atveju naudotis jų geležinkeliais. 1940 metų vasarą Sovietų okupacinė valdžia išakė Lietuvos geležinkelių bėgių tarpą praplatinti per kelias paras. Tokie jie ir šiandien tebėra.)

• Keturi europietiškojo tipo vagonai bus, kaip rašoma dienraštyje, pagal visus Tarptautinės Geležinkelių sąjungos modernius reikalavimus ir galės

važinėti visų Europos šalių geležinkeliais. Kiti 10 galės būti naudojami tikiai ant platesnio atstumo Rusijos bėgių. Ta proga verta pažymėti, kad nepriklausomos Lietuvos geležinkeliai iki pirmosios sovietų okupacijos 1940 metais, visais atžvilgiais prilygo visos Europos geležinkelių kokybei - tiek savo geležinkeliu, tiek ir jo riedmenimis. Greitieji tarptautiniai traukiniai buvo traukiami moderniausių Čekoslovakijoje pagamintų garvežių.

• Tokių dvokiančių ir archaiskų vagonų, kokie buvo ir tebėra beveik visuose sovietinių traukinių keleiviniuose sąstatuose, iki 1940 metų Lietuvoje tikrai nebuvo.

• Minėtieji naujieji vagonai bus atgabenti šių metų pabaigoje ir kitų pradžioje.

• ELTA praneša apie naujus privatizavimo muostatus. Įmonėse dirbantiems suteikiama pirmumo teisė išsipirkti ne 30 nuosimėčių, kaip buvo nustatyta anksčiau, bet pusė viso turto ir dalį išigyti palengvintomis sąlygomis. Žemės ūkio įmonėse pusė viso turto pirmumo teisę gali išsipirkti jų darbuotojai, o kitą pusę - žemdirbiai, pristatantys joms savo produktus. Privatizuojamų įmonių akcininkais galės tapti ir buvę ilgamečiai jų darbuotojai.

• LIETUVOS AIDE (Nr. 53), Opozicijos lyderio skiltyje, Vytautas Landsbergis taip rašo apie vis daugiau valdžios trokštančią (ir jau pilnu tempu iš įvairių valdiškųjų ištaigų atleidinčią) Sąjūdžio laikais paskirtuosius ir jų vieton sodinančią "savuosius" LDDP valdancią partiją. Rašinys pavadintas "Į teisinį liūną" ir pradamas taip:

"LDD partijos sumanymai ją pačią labai itikina. Laimėjus daugumą Seime ir gana sėkmingai įgyvendinant sūki "VISA VALDŽIA TARYBOMS", apėtitas kyla turėti tos valdžios vis daugiau, vis greičiau. Ypač maga prisitraukti prie tos kartelės, kuri leisti, palyginti, nesunkiai keisti Konstituciją. Reikėtų tik nutarti, kad būtų Seimo rinkimams dar nesibaigę; jeigu juose buvo klaidų, tai niekada ne vėlu taisyti ir atiminėti Seimo narių - kažkodėl tik tai iš vienos pusės! - mandatus. Tam tikslui LDDP skubiai parengė ir galų gale itin skubiai priėmė naują Seimo rinkimų įstatymą. (Nejau taikys buvusius rinkimams?) Jis, tiesa, vadinasi buvusio įstatymo 'dalinis pakeitimas ir papildymas', bet naujovių tiek daug ir tokios esminės, - užima išties dvi TIESOS paklodes..."

• LDDP jau seniai stengiasi iš SAJŪDŽIO koalicijos atimti tris išrinktus Seimo narius, nes nurodo

Gandras ant žemaitiškos daržinės stogo

Nuotr: Vyt. Šilupo

buvus rinkimų netikslumų. Vyriausioji Rinkimų komisija gi išrinktuosius jau patvirtino. LDDP bandys šiais naujais potvarkiais juos iš Seimo pašalinti. Jeigu tai pavyktų, LDDP galėtų nesunkiai pakeisti Konstituciją, nes turėtų nustatytą daugumą tokiam tikslui. Apie tai ir kalba Landsbergis. Anot jo, tokiu būdu LDDP išigyty 'priešlaidų amžinai LDDP valdžiai, jos užtikrintam perimamumui, "liaudies demokratijai".

• Matome, kad kaip ir "senais gerais tarybiniais laikais" valdžios potvarkiai vėl spausdinami TIESOJE. Bent jau laikraščio pavadinimą pakeistų...

• MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA Vilniuje surengė parodą "Lietuvių

iševijos muzikinis gyvenimas" tema. Parodoje-kompozitoriai K.V.Banaitis, Vl. Jakubėnas, J. Kačinskas ir J.Žilėvičius, jų partitūros, plokštelės, albumai, monografijos ir kt.

• Š.m. balandžio mėn. pradžioje Lietuvos bankuose buvo tokie JAV ir Kanados dolerių kursai: JAV doleris buvo superkamas už daugiausia 490 talonų, o parduodamas už daugiausia 509 talonus; Kanados doleris superkamas už daugiausia 370 talonų ir parduodamas už daugiausia 400 talonų.

• VOKIETIJOS ARAL firmos atstovai lankėsi Klaipėdoje ir apžiūrėjo vietas, kuriose ketina įrengti vankarietiško stiliaus degalines.

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SAJUNGOS LEIDINYJE "TRIMITAS":

KOVO 11-tosios įvykiai nepamiršiami. Sąjūdis buvo labai tvirtai ir turėjo labai konkretų tikslą. Politinę nepriklausomybę paskelbti buvo būtinausia ir neatidėliotina. Reikėjo skubėti užbėgti už akių Kremliaus kėslams ir įvykiams Maskvoje. Ir tai įvyko. Pašėlusiai drąsus ir ryžtingas sprendimas. Jo nesuprato didžiūma vakarykščių, jau susitaikiusių su "suverenitetu Sovietų Sąjungos sudėtyje" gatves tądien neišėjo džiūgaujancios minios. Baimės luobas buvo dar tik pradėjęs atžėti. Pasiryžėliai, o juos rėmė beveik visa tauta, labai aiškiai suvokė kokiai kraują stingdančiai nežinia buvo pažvelgta tiesiai į akis. Buvo pasiryžta nugalėti pirmiausia galinga priešiškos propagandos banga, o paskui - išverti ir visa, kas benutiktų. Laisvė niekada nedovanojama. Tik laisvės kaina ne visiems vienoda. Priekyje žengiantys rizikuoja daugiausia. Tada buvo aišku, kad Maskva staigiai kumščiu nesmogs: laikas ne tas - pasaulio opinija reikia parengti ir militarinius raumenis šiek tiek pramankštinti.

• Skaudžiai gelia tolydžio grįžtanti mintis - kodėl gi likimas neleido Tėvynės Atgimimo pavasariumi rastis bent prieš dvidešimtį metų? Argi tada mes būtume taip varganai atrodę? Ne apie turtus, namus ar fabrikus šnekama, ne. Tada dar daugelis mūsų likimo brolių būtų pargrįžę iš sibirų, lagerių, tremčių - aplaužyti, bet nepalaužti, nuvarginti, bet dar pakankamai stiprūs ir tvirti su išsaugota šventa laisvos tėvynės vizija, su Nepriklausomybės metų tradicijomis ir meile darbu, su atkakliu ryžtu atkurti visa, kas lietuviška ir krikščioniška, ant dar nesuardytų pamatų. Kiek dorų ir darbščių ūkininkų būtų sugrįžę į savo ūkius. Tikriausiai nereikėtų stebėtis, kodėl dabarties mokytojai tokie inertiški ir jų pilietišku jausmas toks "išvėdintas", jei į mokyklas iš tremties ir kalėjimų būtų parėjusi nors dalis senosios kartos mokytojų. Ir kažin ar ne mažiau rūpesčių būtų atkuriant Lietuvos kariuomenę, jei štabuose ir pulkuose būtų įsitvirtinę tarpukario Lietuvos laikų karininkai ir partizaninio karo veteranai?

• Deja, gyvenimas yra toks, koks yra. Tik vis dažniau suabejojame, ar tas mūsų gyvenimas iš tiesų turi būti toks? Ar jis negalėjo pasukti kita vaga? Ne tik galėjo, bet ir turėjo. "Liaudžiai" išrinkus prezidentą, prasidėjo ketvirtosios ir paskutinės aukštosios valdžios formavimas. Į Konstitucinio Teismo teisėjų Seimo nariai - ekonomistai praleido tik vieną aukščiausiojo Teismo pasiūlytą kandidatą. Sovietmečiu lemdavo vadinamasis "partinis" ar "klasinis" požiūris - generalinio sekretoriaus ar politbiuro nuomonė. Ir šį kartą kandidatų teisminė praktika, dalykinės savybės ar politinės pažiūros nebuvo aptarinėjamos. Atmetė, ir tiek. Gal ir vėl lėmė "politbiuras", kurio sudėtis visuomenei dar nėra aiški? Politinių kalinių ir tremtinių šeimos šis klausimas negali nejaudinti. Teisingumo atkūrimas dar nepradėtas. Dar neaišku, kokia bus atkūrimo pradžia ir ar ji apskritai bus. Dabartinės sudėtis Seimas kažin ar ryšis įstatymiškai įvertinti bolševikmečio genocidą ir didvyriškai kruviną tautos pasipriešinimo okupacijai laikotarpį.

• Brestą Sąjūdžio virsmas. Vasario 27 d. įvykusioje sesijoje numatyta surengti Sąjūdžio IV suvažiavimą balandžio 24 d. Išrinkta šešių žmonių grupė, kuri parengs Sąjūdžio reorganizavimo dokumentus. Išrinkta ir nauja Seimo Taryba. Jos pirmininku tapo Respublikos Seimo narys, žinomas sąjūdininkas iš Kauno - Algirdas Katkus. Ši taryba dirbs tik iki suvažiavimo. Atrodo, kad kauniečiai gali sukelti gaivų skersvėjų, kurio Sąjūdžio viršūnėse jau seniai nebuvo. Ypač jo reikėtų vilniečiams.

• Nauja situacija kelia uždavinių ir politiniams kaliniams, taip pat ir tremtiniam. Jau seniai laikas telktis krūvon. Kovo 11-tosios dokumentas mus įpareigoja to siekti. Ikūnytoji Viltis turi stiprėti, o ne gesti.

Edmundas Simanaitis /TREMTINYS nr.5 (86), 1993 m. Kovas/

J.V. Danys

/t e s i n y s /

Ekonominių reformų eiga

Aleksandro Abišalos nuomone, priekaištai, kad ekonominės reformos buvo daromos per skubiai daugumoje yra tik priešrinkiminės akcijos propaganda. Lenkija, Čekoslovakija galėjo nuspręsti savo ekonominių programų planą, vykdymo greitį. Esamos sąlygose Lietuvoje tokios pasirinkimo laisvės neturėta. Reformų eigą kliudė pati Rusija, nutraukdama daug prekybinių santykių. Kai kas buvo daroma specialiai, kai kas dėl to, kad ir pačios Rusijos ekonomika sutrikusi ir sužlugdyta. Padėti diktavo paveldėtoji sena sistema, kuri susidėjo iš dviejų dalių: glaudus susirišimas su Rusija ir komandinė ekonomika. Formalus prekybos su Rusija užsidarymas privertė daryti pakeitimus. Žmonės, įmonės turėjo išvystyti tŕiesloginius santykius su šaltiniais Rusijoje pirkimui, pardavimui, mainymui /laisvoje rinkoje tai būtų normalus procesas J.V.D.). Tai privertė atidaryti sienas, kas pakenkė kai kurioms mūsų pramonės šakoms, - kalbėjo A.Abišala. Bet sienas turejome atidaryti, nes kitaip negalėjome atsivežti naftos, benzino ir kitų dalykų. Privatinė iniciatyva pasireiškė įvairiom kombinacijom, kad gautų sovietinių prekių. Tik tokiu būdu galėjome apsirūpinti, kad nesustotų visiškai pramonė. Naftos kaina augo pačioje Rusijoje o kitiems kraštams dar žymiai daugiau buvo pakelta.

Nori nenori, turėjo kilti Lietuvoje energijos kaina, kartu kilo ir eilės produktų kainos. Reikėjo imti padidintas kainas už šildymą, karštą vandenį. Kilo maisto kainos. Taip pasidarė sunkus ne tik bendras valstybės ekonominis gyvenimas, bet ir paskirų žmonių. Produkcija sumažėjo, nes gaminių negalima buvo parduoti. Produkcijoje, kuri buvo surišta su Rusijos karine pramone - o jos buvo daug - pasidarė neberekalinga. Taip įvykiams riedant, per šešis mėnesius gyvenimo lygis sumažėjo beveik du kartus.

Banko kontrolė

Prisidėjo dar vienas svarbus veiksnys - 1992 m. liepos mėn. Rusija padarė taip, kad finansiniai atsiskaitymai galėjo būti daromi tikrai per vieną

Aleksandras Abišala /dešinėje/ ir Juozas V. Danys, "Nepriklausomos Lietuvos" bendradarbis. Nuotr: D. Danienė

centrinį banką, tik per vieną sąskaitą, kurią Rusijos valdžia labai stipriai kontroliavo ir sąmoningai varžė atsiskaitymo procesus.

Prieš liepos mėnesį atsiskaitymai galėjo būti daromi per daugelį Rusijoje esančių bankų. Nors valdžia stengėsi juos varžyti, bet negalėjo sukontroliuoti. Todėl tada dar vis buvo galima surasti būdų atlikti finansines transakcijas, pinigų išmokėjimus už pirkimus Rusijoje.

Rusijos įvestas atsiskaitymas tik per vieną sąskaitą ir sąmoningai ją kontroliuojant (t.y. manipuliuojant, J.V.D.), dar labiau tapo suvaržyta bet kuri prekyba su Rusija. Faktiškai padarė atskiras valiutines sistemas Rusijoje ir Lietuvoje, kurias Rusija galėjo savanauðiškai kontroliuoti. Taip buvo padaryta ne tik su Lietuva, bet ir su Ukraina ir kitomis valstybėmis.

Prie Rusijos centrinio banko kontrolės dar prisidėjo ir fizine blokada. Net ir susitarus, ir net mokant tvirta valiuta už užsakytą, sakysime, tą pačią naftą, - jos nepumpavo į Lietuvą. Pereitų metų vasarą Mažeikių naftos perdavimo kombinatas turėjo sustabdyti darbą. Tai neša didelius nuostolius. Tokiose sąlygose vyko rinkimai.

Į rinkimų rezultatus

pažvelgus

Nemanau, sakė Abišala, kad rinkimus nulėmė karšto vandens ir apšildymo trūkumai. Elektrėnuose, kur yra didžiausia šiluminė elektrinė, visą laiką buvo ir karštas vanduo ir pakankamas apšildymas (ir palyginant žemomis kainomis), balsavimo rezultatai buvo tokie patys. Kai kurios savivaldybės, kaip Molėtai, buvo iš anksto apsirūpinę kuru ir turėjo normalias sąlygas, bet balsavimo rezultatai buvo tokie patys, kaip bendras vidurkis.

Pirmiausia - neteisinga galvoti, kad žmonių nuomonės smarkiai pasikeitė nuo 1990 m. vasario balsavimų iki 1990 m. spalio mėnesio. Tada - 1990 m. Sąjūdžio grupė gavo apie 55% balsų, o už komunistų partiją balsavo 42-43%. Kadangi buvo mažoritarinė rinkimų sistema, tai Sąjūdžio grupė gavo beveik 100 atstovų, o komunistų beveik 40.

Tarp atstovų skaičiaus išrinktu į vieną ir kitą pusę 1990 m. skirtumas buvo didelis, bet skirtumas tarp balsuotojų už vienus ar kitus buvo tik apie 12%. 1992 m. Seimo rinkimuose ta 15% persvara atsidūrė kitoje pusėje.

1992 m. mišrios sistemos rinkimuose į Seimą LDDP pravedė 74, Sąjūdis ir "dešiniojos" grupės (jungiančiosios ir "Tėvynės Santarą") - 52, socialdemokratai, lenkai ir kiti - 15%. (b.d.)

PRIEŠ 50 METŲ

Broliai Vytautas ir Algirdas Tumėnai gimė Suvalkų Kalvarijoje, Marijampolės apskr.: Vytautas 1906 m. vasario 26 d. ir Algirdas 1909 m. balandžio 23 d. Jų tėvas Vincas Tumėnas buvo pradžios mokyklos mokytojas, kilęs iš Ezerėnų ūkininkų šeimos, o mo-

tina - Teofilė Stauckaitė - irgi ūkininkaitė nuo Ezerėnų.

Vytautas, 1926 m. baigęs Aušros berniukų gimnaziją, įstojo į V.D. universiteto humanitarinio fakulteto istorijos skyrių, baigė, parašęs gerai įvertintą diplominį darbą tema

"Absoliutinės monarchijos žlugimas Prancūzijoje".

Studijuodamas jisai tarnavo Švietimo Ministerijos Knygų Leidimo Komisijoje; kuri laiką dėstė istoriją Justino Tumėno Brandos kursuose.

Algirdas Tumėnas kuri laiką lankęs Aušros gimnaziją, perėjo į J. Tumėno Brandos kursų; juos baigęs, įstojo į V.D. universiteto teisių fakultetą. Tuo pačiu laiku tarnavo Valstybės Statistikos Biure. Priklausė Neo Lituania korporacijai.

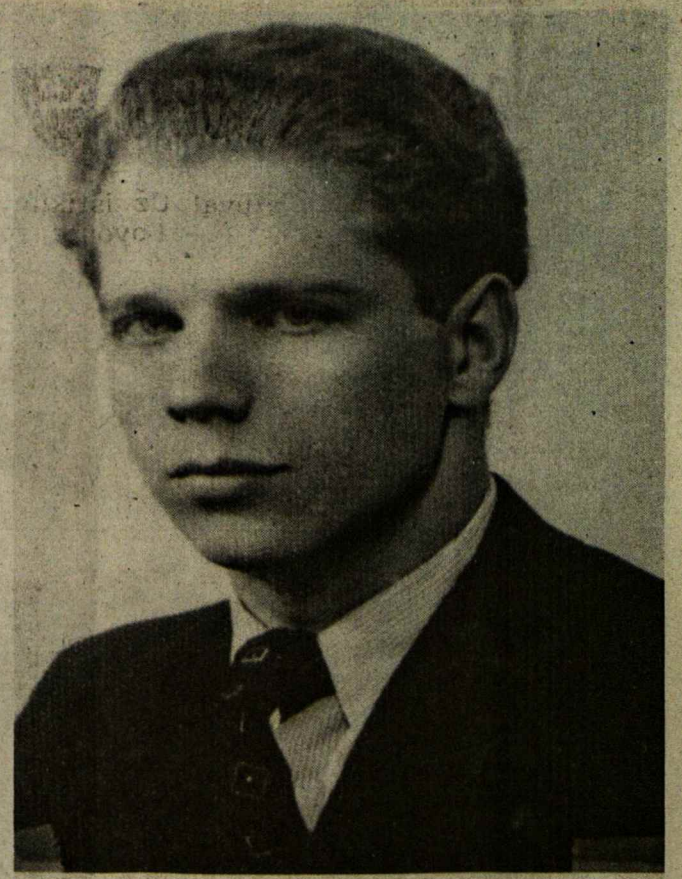
Persikėlus jų įstaigoms Vilniun, ten apsigyveno ir abu broliai su tėvais. Lietuvą okupavus rusams, Algirdas, kaip neolituanas, tuojau buvo iš tarnybos atleistas. Tuo laiku jis vedė Eleną Brakauskaitę. Vokiečių okupacijos metu jis atidarė nuosvą kavinę - aludę.

1943 m. kovo 17 d. anksti rytą abu Tumėnai savo bute buvo areštuoti gestapo žandarų ir išvežti. Liko jų motina (tėvas jau buvo miręs) ir Algirdo žmona su dviejų metų dukrele Nijole. Algirdo žmona, Vilniaus gestapo įstaigoje patyrusi, kad abu broliai išvežti į Kauną, nuvyko su jais pasiimti, tačiau aukštas gestapo pareigūnas dr. Scholz pareiškė, kad Algirdas ir Vytautas jau išvežti Vokietijon su kitais suimtaisiais.

Vėliau buvo pranešta, kad abu Tumėnai yra mirę Stutthof'o kacetė, užsikrėtę šiltine. Elena Tumėnienė 1946 m. iš lietuvių laikraštuko "Žinyno" Detmolde smulkiau sužinojo, kaip broliai Tumėnai buvo nukankinti Stutthof'o kacetė.

1943 m. kovo 26 d. Stutthof'o koncentracijos stovyklon buvo atvežti 46 lietuviai, iš kurių 35 liko gyvi ir išėjo laisvėn. Keletas jų buvo greitai nukankinti. Tokių nelaimingųjų tarpė buvo finansų kontrolierius maj. Stasys Puodžius, Marijampolės gimnazijos direktorius Masaitis, Algirdas Tumėnas, Petras Kerpė, Ignas Budrys, Kazys Bauba ir Vytautas Tumėnas.

Lietuviai balandžio 3 d. (sekmadieni) buvo išvaryti miško darbams. Medžius turėjo nešti bėgdami. Prof. Jurgutis sukluo; jaunesni metė medžius ir gelbėjo

Algirdas Tumėnas

Vytautas Tumėnas

profesorių. Prižiūrėtojas visus apdaužė lazda ir guminiu botagu.

Visi grįžo kruvini. Algirdas po to neatsigavo, o vėl porą kartų sumustas, visai nusilpo ir balandžio 19 d., atsisveikinęs su likimo draugais, mirė.

Vytautas, sirgęs sunkia viduriavimo liga - šiltine ar disenterija - labai skaudžiai pergyveno brolio mirtį. Ir taip fiziškai ir dvasiškai iškankintas, gegužės 15 d. mirė.

Taip trumpu laiku buvo nukankinti jauni vyrai, bet

jų jaunos gyvybės auka nebus, tėvynės vadavimo kovą tęs kiti. Tebūnie atmintis amžinai gyva mūsų širdyse!

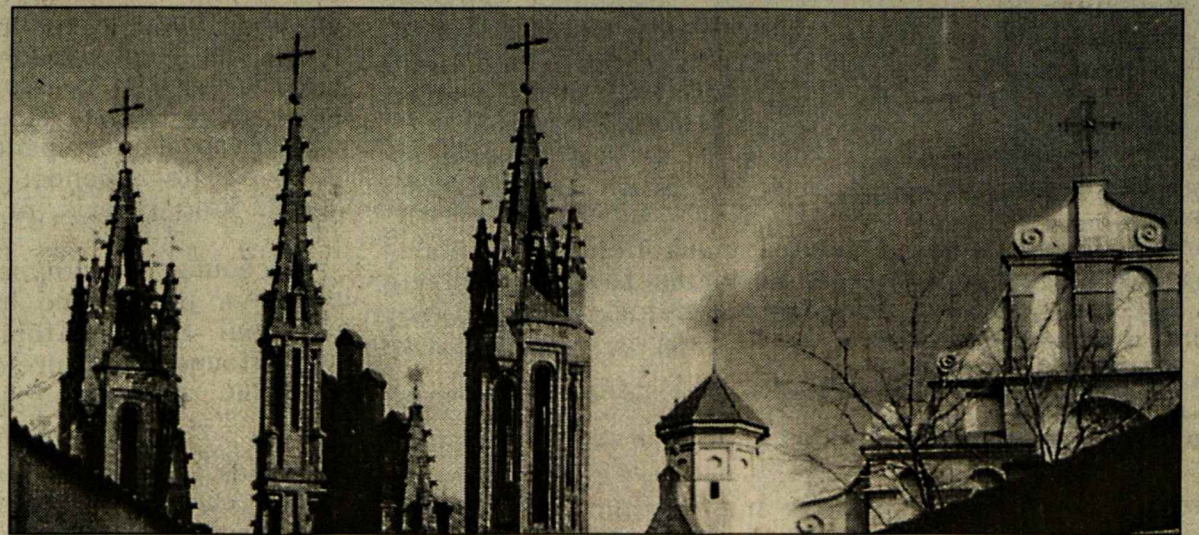
Prof. Vanda Tumėnienė

Montrealyje gyvena Elena Brakauskaitė-Tumėnienė, dabar Szewczuk, Algirdo žmona. Jų duktė Nijolė gyvena Lietuvoje, Radviliškije.

Taip pat Montrealyje ir kitur Kanadoje yra dar likusių gyvų, kartu kentėjusių Stutthof'o koncentracijos lageriuose.

Lufthansa.

Your most convenient way to Vilnius.

Your Vilnius Connection with Lufthansa

34 weekly Non-stop flights from our five Canadian gateways (Vancouver, Calgary, Edmonton, Toronto and Montreal) to Frankfurt and Munich.

4 weekly Non-stop flights from Frankfurt to Vilnius (Monday, Wednesday, Friday, Sunday)

*For the best price ask your Travel Agent or Lufthansa.

Lufthansa. The No. 1 Airline to Central and Eastern Europe.

Lufthansa Bendrovė siūlo 34 skrydžius kas savaitę iš Kanados į Vokietiją ir iš ten daugiau negu 250 atitinkamų skrydžių į 16 Centrinės ir Rytų Europos miestų. Priedo - naudingus pataravimą skrendantiems. Ištikinsite, kodėl daugiau tarpvalstybinių keliautojų skrenda LUFTHANSA lėktuvais, negu kitų bendrovių į Centrinę ir Rytų Europą.

Lufthansa

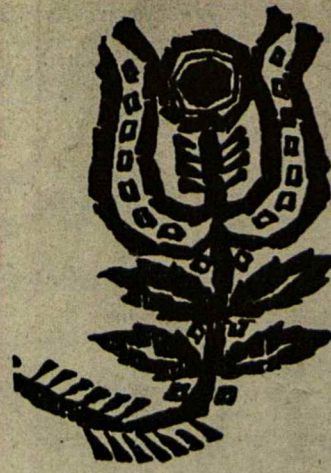
Lufthansa is a participant in the Canadian Plus Mileage Program.

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus - greitai ir saugiai - tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo pakvitavimą. Perkėlimo mokestis - tik 4%, plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma
Perkėlimo mokestis - 4%
Pristatymas12.00.15.00.
Viso
Siuntėjas:	Gavėjas:
.....
.....
Tel:	Tel:

Išrašykite čekį ar pinigine perlaidą NORDLAND EXPRESS VARDU ir siųskite: NORDLAND EXPRESS, 1650 Bloor St. West, Toronto, Ontario, M6P 4A8. Daugiau informacijų gausite paskambinę tel: (416) 535-5000, FAX; (416) 535-5001.

Yak jaučiams
paminklas Lhasos
miesto aikštėje

Nuotr. St. Daliaus

Aš visada tavęs ieškosiu

Vita Stosiūnaitė - Šnirienė

Mūsų šeima buvo negausi: tėvelis, mama, brolis ir aš. Kiek atsimenu tėtis buvo labai švelnus, teisingas, geras ir pamaldus žmogus. Kiekvieną rytą savo darbą pradėdavo giesme ar maldos žodžiais. Kilęs jis buvo iš Dzūkijos nuo 18 ha žemės, iš kurios, be jo, dar maitinosi šešios burnos.

Dzūkijos smėlis nederlingas, tačiau visi buvo be galo darbštūs, todėl buvo aprenkti ir sotūs. Mano mama provincijos mokytoja - gimė ir augo mažoje grytelėje, kuri tebostovį Šiauliuose ant vadinamojo Kaukazo kalnelio. Mūsų šeimoje vyravo didžiulė santarvė, pagarba gamtai, meilė artimui ir Tėvynei.

Tėtis dirbti pradėjo gana anksti. Juozo Kapočiaus JAV išleisto "Lietuvių enciklopedijos 28-ajame tome J. Girnius rašo, kad mano tėtis Bronius Stosiūnas (gimęs 1887 m.) jau 1906 m. dirbo "Šaltinio" redakcijoje iki pat Pirmojo pasaulinio karo, drauge bendradarbiavo kitoje spaudoje - "Spindulyje", "Artojuje", "Vienybėje", "Viltyje". Tai buvo gabus "spaudos darbininkas".

Pirmojo pasaulinio karo metu tėtis mokytoju savo gimtosiose Semeliškėse. 1918 m. atsikūrus pavasarininkams, įėjo pirmojon centro valdybon, redagavo atgaivintą "Pavasari". 1919 m. buvo paskirtas Trakų apskrities viršininku, gražiai sutvarkė lietuvišką administraciją, narsiai kovėsi su Želgovoškio daliniais. Kaip rašoma enciklopedijoje, B. Stosiūnas, būdamas geras administratorius ir prierašamas žmonėms (ant savo durų niekada nerasydavo nei priėmimo dienų, nei valandų), jis liko apskrities viršininku ligi pat bolsjevinės okupacijos Trakuose, Panevėžyje, Ukmergėje, Alytuje. Trečiojo dešimtmečio viduryje jis vadovavo ir Šiaulių apskričiai. Neapkęsdamas bet kokio smurto, vokiečių okupacijos metu dirbo metrikacijos įstaigos vedėju. (Toje vietoje enciklopedijos žinių gija nutrūksta.)

1940-ųjų birželį įbeldę pirmiesiems "išvadotojų" tankams, tėvas niekur nebedirbo ir buvo išlaikomas žmonos, kuri netoli Utenos vadovavo vaikų darželiui, ir tik gero žmogaus rūpesčiu mūsų šeimai neteko nukeliauti prie Laptevų jūros

1944 m. liepos 12 d., kaip ir daugelis tuometinių inteligentų, traukdamiesi nuo raudonojo teroro, palikome Uteną ir atsikūrimė Palangoje. Buvo visos galimybės pasiekti užsienį, bet tėvas dažnai kartojo: "Lietuvoje gimiau, Lietuvoje ir mirsiu. Aš niekam nieko blogo nepadariau". Deja, Lietuvoje jam numirti neteko.

1945 m. liepos 22 d. mano tėtis Kretingoje enkavedistų buvo suimtas. Po metų toks pat likimas iškito mamą ir brolių. Kiekvienam karo tribunolas Vilniuje, taikydamas svetimos valstybės kodekso straipsnius, atitinkamai "atsekėjo" už "tėvynės išdavimą". Už kokios tėvynės? Aš atsitiktinai pasilikau Lietuvoje ir kentėjau labai sunkią našlaitės dalį. Tiek savi, tiek labai geri tėvų pažįstami bijojo mane kaip rapsuososios, kad per mane nenukentėtų jų garbė ar neišlystų šiltos kėdės ir privilegijuotas lovy. Buvau išvyta ir iš jėzuitų bažnyčios, kur atnešiau paskutinį mamos paliktą relikvą - aukso žiedą ir iš Sibiro gautą laiška, prašydama, gal duotų man nors kiek pinigų maistui. Dėkui kapucinų vienuoliams, amžinos atminties kunigui Lapei, istiesiems man pagalbos ranka.

Prabėgo daug metų, iš lagerių grįžo paliegsi mama, ligotas brolis, kuris, sachtose persirgęs distrofija ir infarktu, savo pergyvenimais su niekuo nebeuorėjo dalintis. Po suėmimo, sunkių tardymų, nepakeliamų kančių Lukiškių kalėjime jam bebuvu likę gyventi tik vienuolika mėnesių. Atrodė, visa šitos, kaip ir daugelio kitų, šeimos tragedija turėjo dingti užmarštyje. Tačiau nedingo.

Džiaugiuosi, o kartu ir labai liūdžiu, kai matau, kaip mūsų tautiečiai parveža į Lietuvą savo artimųjų kaulelius. O kur išsisi mano brangiausio žmogaus tėvo, davusio man gyvybės pradžią, kauleliai? Iš Vilniaus gavau fiktyvų mirties liudijimą, kur be jokio sąžinės graužimo buvo rašoma, jog B. Stosiūnas miręs 1946 m. liepos 2d. Vilniuje. Diagnostė - "starčeskaja driachlost" (senatvinis sukežimas). 59-erių metų vyrui tokia diagnozė! Tačiau Čeliabinsko prokuratūra, pataisos darbų kolonija svetima kalba nurodo, kad jis miręs Čeliabinske. Nurodyta net mirties valanda (koks pedantiškumas.) Tačiau kur palaidotas nežino niekas. Šiandien man iš tremtinių, politinių kalinių ir kitų gyvų liudininčių aišku, kaip buvo laidojami mūsų tėvynainiai plaktuko pagalba ir visiškai nurengti "broliskose" duobėse.

Savo tėvelio pomirtinių pėdsakų ieškojau visur - ir "Svyturio" žurnale, ir Kauno televizijos laidose "Sekmadienio rytą", bet viskas buvo veltui. Tiesa, "Tremtinio" redkolegijos narys L. Dambrauskas papasakojo, jog su juo buvęs Lukiškių kalėjime mano tėvas po teismo atrodė labai blogai - sutinęs, vos besilaikęs ant kojų.

Turėjau progos (rašiau pareiškimą K. Motiekai) susipažinti su tėvelio kaltinimo byla. Ją man Saugumo komitete parodė tik iš antro karto, nes pirmo vizito metu Aukščiausiojo teismo pakiso tik kelių dokumentų rinkinį, kuriame buvo nuspręstas keturių žmonių likimas:

/ nukelta į 5 psl. /

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis kapitalas neliečiamas. Tik palūkanos gali būti skiriamos lietuviškai veiklai.

Sudarydami testamentus, prisiminkime Kanados lietuvių fondą (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais - aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Aukas siųsti: Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Žinokime kad:

FONDO TIKSLAS - LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Per Nepalo Karalystę į Tibetą

Stasys Dalius
/ tęsinys /

Bevaikščiოდami per tuos aukštus, išėję į koridorius, vis girdėjom apačioje lyg kažkas dainuoja. Dabar nulipę pamatėme tą didelį būrį žmonių, kurie ištvėrę lazdas su plačiais trombravimo galais, dainavo ir pagal takta mušė, trombravo naujai išlieta cementą. O vienas vis tarp jų vaikščiodamas laisvė paviršiu su vandeniu. Jie sustoję prieš vienas kitą eidavo nuo vieno krašto iki kito, be sustojimo dainuodami ir mušdami cementą. Vadovas sakė, kad taip dirba visą dieną.

Tuo ir baigėsi Potala rūmų apžiūrėjimas, kur savo laiku viešpatavo tibetiečių dievinamas Dalai Lama. Dalai Lama titulą turėjo Tibeto valdovai virš 500 metų. Keturiolika Dalai Lamų valdė nepertraukiamai, kiekvienas reinkarnacijos būdu atsigimęs pagal Tibeto tikėjimą. Kada Dalai Lama miršta, ieškojimas naujai ginusio reinkarnacijoje prasideda tuojau. Aukštieji lamos keliauja po Tibetą ieškodami berniuko, kuris atitiktų budistų specialius reikalavimus fizinius požymius ir papildomai dar turi atpažinti paskutiniojo Dalai Lamos daiktus tarp kitų panašių. Iki naujai išrinktas Dalai Lama sulaukia 18 metų amžiaus, valdo regentas. Penktasis ir tryliktasis laikomi žymiaisiais Dalai Lamomis.

Valdę Tibetą Dalai Lamos

Pirmasis Dalai Lama (1391-1474 m.) įkūrė vienuolyną Shigatse ir buvo jo pirmas abatas.

Antras (1475-1542 m.) tarnavo trijų dalių vienuolynų abatu.

Trečias (1543-1588 m.) Drebung vienuolyno abatas atgaivino budizmą Mongolijoje.

Ketvirtas (1588-1616 m.) ne tibetietis Dalai Lama linijoje.

Didysis penktas (1617-1682 m.) mokytojas, politikas ir architektas. Sujungė visą Tibetą po savo valdžia. Potala rūmų statytojas.

Šeštasis (1683-1706 m.) buvo linkęs prie moterų, vyno ir poezijos. Supykę mongolai nužudė valdžiusį regentą ir pagrobė jį. Ir niekas daugiau jo nematė. Todėl jo kapo mauzoliejaus Potala rūmuose nėra, tik statula zenklina, kad toks buvo.

Septintasis (1708-1757 m.) buvo kiniečių pagalba įstatytas, kai mongolai buvo iškėlę netikrą Dalai Lamą.

Aštuntas iki dvylikto (1758-1875 m.) niekuo nepasižymėję mirė jauni, už juos valdė regentai, turėdami visą valdžią.

Didysis tryliktasis (1876-1933 m.) išgyveno britų invaziją 1904 m., ir paskelbė Tibeto nepriklausomybę 1912 m., kai Kinija iš monarchijos virto respublika. Pajėgus valdovas, bandė, nesėkmingai, modernizuoti Tibetą.

Keturioliktas (g. 1935 m.) buvo 16 metų, kai Kinija užėmė Tibetą. Jis valdė kiniečių spaudžiamas dešimtį metų, bet 1959 m. pabėgo kartu su 80,000 pasekėjų į Indiją, kur ir dabar gyvena. Tibete jis tebelaikomas didelėje pagarboje ir sutikti žmonės vis prašo Dalai Lamos fotografijų.

Pirmas Dalai Lama palaidotas mauzoliejuje Tashilhunpo vienuolynė, antras, trečias, ketvirtas Drepung vienuolynė, visi kiti, išskyrus šeštą, kuris neturi mauzoliejaus, palaidoti Potala rūmuose.

Lhasos miesto budistų šventyklos

Pietums grįžtame į "Holiday Inn" viešbutį. Jo restorane vos randame laisvą stalą, tiek daug turistų suvažėję į Tibetą. Girdisi vokiečių, prancūzų kalbas, bet vyrauja anglų kalba. Prie vieno stalo ir itališkai kalbant girdėjome. Nors patariama Tibete trumpų kelių nedėvėti, bet daug jaunų keliautojų vaikščioja trumpomis kelnėmis ir taip į restoraną ateina, o jau su kaklaraišciu nė vieno nepamatysi, visi labai paprastai apsirengę.

Po pietų važiuojame toli už Lhasa miesto ribų, palikdami visą miestą judėjimą. Kelias veda tiesiai į siaurę, pradžioje asfaltuotas, toliau praprasas žvyruotas. Artėjant prie Sera seno ir svarbaus Tibeto vienuolyno matėme aplink kelią prisodintą daug medžių, kurie sudaro lyg kokį parką. Šis vienuolynas turi daug trobesių. Kai kurie yra ūkio trobesiai. Tai buvo labai turtingas vienuolynas ir prieš kinų invaziją turėjo apie 7,000 vienuolių, o dabar tėra 300.

Kelias atveda iki pat vienuolyno vartų, kur stovi kelios būdelės, jose pardavinėja gėrimus ir užkandą. Seros vienuolynas žymus tuo, kad turi tris kolegijas budistų religijos mokymui. Pagal vieno aiškinimą, kursas tęsiasi 7 metus ir jį baigusis, laikomas mokytu vienuoliu. Tačiau ne kiekvienas vienuolis, kad ir baigęs šį mokslą, tampa lama.

Vienuolyno kieme pasitinka visa gauja šunų, kurie žiūri į rankas, ar ko negaus. Patekę į vidų einame kartu su tibetiečiais iš vienos šventyklos į kitą. Vietinių labai daug. Jie eina būriais, pagarbiai lenkiasi prieš statulų altorius ir tris kartus puola ant žemės. Po to dega yakų sviesto lempas ir palieka pinigą. Ir taip vienas po kito tą ceremoniją atlieka susikaupę ir rimti. Šventykloje vyrauja Budos statulos, bet vienoje jis pavaizduotas su šimtais rankų ir akių, ir ši yra ypatingai branginama. Čia visi daugiausia spiečiasi atiduoti pagarbą. Visų šventyklų sienos išpuoštos religiniais arba istorinių temų mūralais. Kiekvienos kolegijos šventykla kuo nors skirtingu pasižymi, bet mums, eiliniams turistams, tarp jų didelio skirtumo nesimato.

Vienuolynas iš rytų pusės glaudžiasi prie stataus akmenų kalno. Ant tų akmenų vienuolis dailininkas yra išpėšęs keletą didelių Budos paveikslų, kurie iš tolo matomi. Dar vienas įdomus dalykas yra šioje apylinkėje. Tibetiečiai savo mirusių nei laidoja žemėje, nei degina, bet pasinaudoja kito pobūdžio laidotuviemis, jeigu galima jas taip pavadinti. Čionai ant nuošalaus akmenų kalno mirusio kūnas sudraskomas, sukapojamas į mažus gabalus ir sušeriamas kalnų paukščiams. Ties dideli paukščiai nusileidžia žemyn, kai tie lavonų laidotojai, atliek savo darbą pasišalina, ir nuvalo viską kas palikta. Lavonų sudraskymo ir sukapojimo procedūra užtrunka apie dvi valanadas. Tą darbą atlieka tam tikra tibetiečių gentis, kuri tuo verčiasi. Šis darbas atliekamas anksti rytą švinant ir, kaip vadovas sakė, turistai ten nelaukiami ir nepataria savo rizika ten eiti.

Sera vienuolyną aplankę, grįžtame į Lhasos plačias asfaltuotas, medžiais apodintas gatves. Iš aukščiau žiūrint, jis atrodo žalume paskendęs, visur kyšo žali medžių vainikai. Gatvės švariai užlaikomos, nesimėto šiukšlės po kojomis. Namai aukšti, 4-5 aukštų, naujos statybos. Taipogi matosi daug vykstancios naujos statybos. Daro modernaus miesto išpūdį. Gatvėse daug dviračiais važiuojančių ir įvairaus dydžio sunkvežimiai juda į visas puses. Tik lengvųjų automobilių beveik nesimato, vos du pastebėjau pravaziuojant gatve. Tiesa, mieste kursuoja autobusai. Gatvėse taip pat laisvai sūnes ir karvės vaikštinėja, o "Holiday Inn" viešbučio vejoje ganosi avys ir ožkos - nereikia žolės pjauti. Viešbutis turi ir didelį maudymosi baseiną, kuris gražiai iš virsaus žiūrint, mėlynuoja, bet mūsų grupės moterys neuėjusios negalėjo maudytis, vanduo per šaltas, nes nešildomas.

Mieste matyti daug kiniečių kariuomenės gatvėse, daugiausia žalsvomis uniformomis. Jie vaikščioja gatvėse, važinėja dviračiais. Matant jų būrius, darosi aišku, kas diktuoja ir tvarko tibetiečių gyvenimą.

Dar pakeliui sustojame turguje, kuris užima kelis kvartalus. Pardavimui sukrauta daug vaisių, obuolių, kriaušių, vynuogių. Apsčiai namų apyvokos reikmenų, drabužių, batų. Turguje daug vienuolių, sutūpusių ant grindinio, pasidėję dubenėlius renka aukas. Ateina ir prie mūsų automobilio prašydami įmesti pinigą.

Aplink Tibeto sostinę Lhasą yra išikūrę svarbiausi ir didžiausi budistų vienuolynai, kurių Drepung lankome kitą dieną. Šis vienuolynas yra 8 km. į vakarus nuo Lhasa, ir jį veda aukštyn prastas žvyruotas kelias. Drepung vienuolynas buvo didžiausias ir turtingiausias visame Tibete. Vienuolyno lamos padėjo mokyti kiekvieną jauną Dalai Lamą ir jie sprendė, ar naujas dieviškas karalius turės valdyti kaip lyderis, ar liks tik regentų įrankiu.

Drepung vienuolynas įsteigtas 1416 m. Penktasis Dalai Lama jį padidino ir valdė iš šio vienuolyno, kol Potala rūmai buvo statomi. Savo žydėjimo laikotarpiu Drepung vienuolynas turėjo virš 10,000 vienuolių, dar prižiūrėjo 700 mažesnių vienuolynų ir valdė didelius žemės plotus.

Prieš kinams okupuojant Tibetą, čia gyveno 6,000 vienuolių. Pusė jų kartu su vyriausiais lamomis išbėgo į Indiją kartu su Dalai Lama. Dabar apie 400 vienuolių gyvena čia ir dirba 50 akrų ūkyje, kuri kiniečiai leido jiems pasilaikyti.

Drepung vienuolynas yra išikūręs aukštai kalnuose. Atvažiuavus prie vienuolyno sienų, dar reikia pėsčiam gerokai kopti aukštyn akmeniniais laiptais, kol pasiekiam pirmąją pastatą - šventyklą. Įėjus į vidų, vienuolių susirinkimo ir maldų salė, vyko didelis remontas. Dėjo grindis, naujus blokus. Pasieniais stovėjo aukštai iškelti pastovai, kur vyko sienų remontas ir dedamos naujos medinės kolonos. Poškėjo ir zirzė pjūklai, keldami triukšmą ir čia atrodė, kaip kokioj dirbtuvėj, kur darbas virte virte.

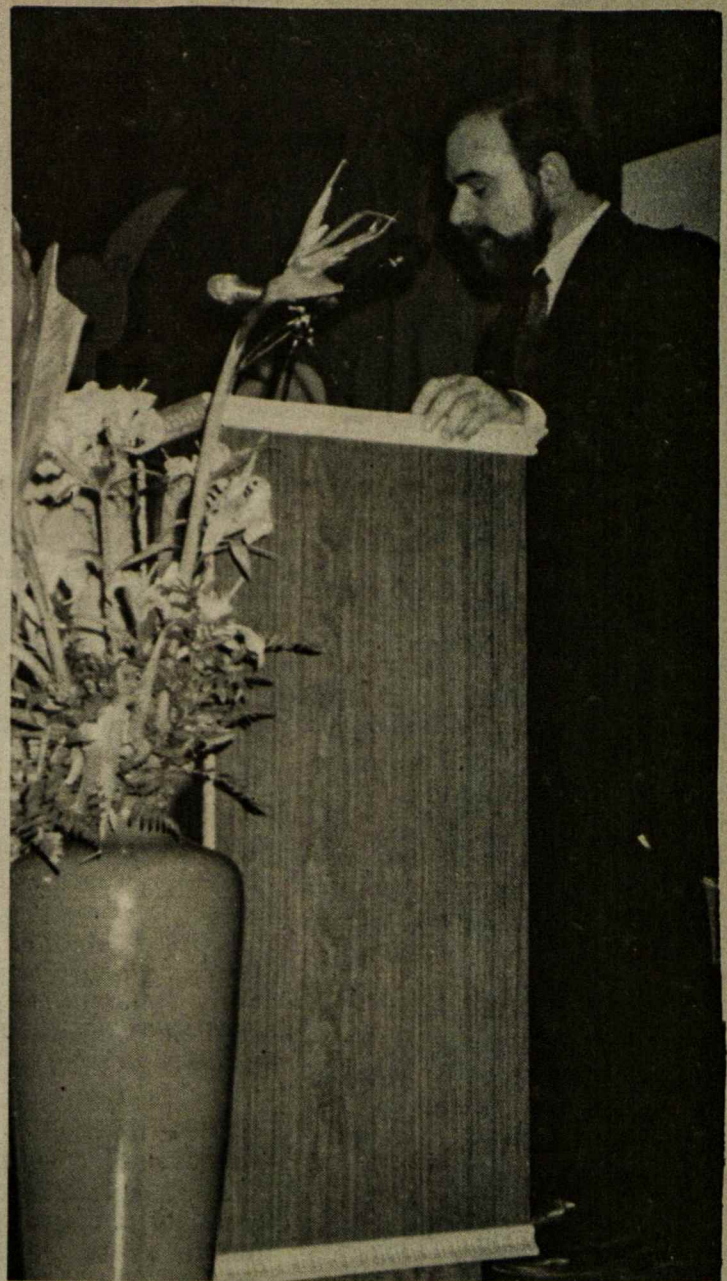
Tačiau prie kitos sienos, kur stovėjo altoriai su Budos statulomis, degė eilėmis išrikiuotos lempos. Kartu su mumisėjo grupės tibetiečių, jie čia meldėsi, degė vis naujas lempas ir dėjo pinigus į prikrautas krūvas. Iš šios salės laiptai vedė aukštyn, kur vėl kelios atskiros šventyklos.

Antrame pastate - šventykloje, šakčyčiau, gal pagrindinėje, vienuolių maldų salės išpuoštos paveikslais, o altoriuje auksinės stupos - mauzoliejai antro, trečio ir ketvirtos Dalai Lamos. Prieš jų mauzoliejus irgi sustatyta eilės degančių lempų. (Bus daugiau)

Kanklininkės, vadovaujamos Daivos Čičinskienės (6-ta iš kairės), atvykusios iš Lietuvos, atlieka meninę programą Lietuvos nepriklausomybės deimantinės sukakties minėjime vasario 21 d., Mississaugos Anapilio didžiojoje salėje.

Nuotr. Teodoro Stanulio

Aleksandras Abišala Toronte, Vasario 16 -tosios minėjime

Apie dešimtį teisiųjų

Be to, Viešpats tarė: Sodomos ir Gomoros šauksmas pasidarė per daug sunkus. Aš nužengsiu ir žiūrėsiu, ar pasiekusis mane šauksmas sutinka su jų darbais, ar gal taip nėra, kad žinočiau. Ir jie pasuko iš ten ir nuėjo į Sodomą. Abraomas gi dar tebestovėjo Viešpaties akivaizdoje. Prisiartinęs jis tarė: Argi tu pražudysi teisiųjų su bedieviu? Jei mieste rasis penkios dešimtys teisiųjų, ar jie prašus drauge? Ir ar nepasigailėsi tos vietos dėl penkių dešimtų teisiųjų /.../ Viešpats jam tarė: Jei Sodomoje rasiu penkias dešimtis teisiųjų, atleisiu dėl jų visai vietai. O Abraomas atsakydamas tarė: Nors esu dulkė ir pelenai, bet syki pradėjęs, kalbėsiu į mano Viešpatį. O jeigu iki penkių dešimtų teisiųjų stigs penkių, argi dėl to, kad tik keturias dešimtis penki, tu sunaikinsi miestą? Viešpats tarė: Nesunaikinsiu, jei ten rasiu keturias dešimtis penkis!

Ir vėl į jį kalbėjo: O jei ten tasis keturios dešimtys, ką padarysi? Tarė: Neišstiksiu ir dėl keturių dešimtų. Meldžiu, Viešpatie, nesirūstink jei aš dar kalbėsiu. O jei ten bus rasta trys dešimtys? Atsakė: Jei rasis ten trys dešimtys, nieko nedarysi. Kartą pradėjęs, tarė: Dar kalbėsiu į mano Viešpatį. O jei ten bus rasta dvidešimt? Nežudysiu ir dėl dvidešimties. Vėl tarė: Maldauju, Viešpatie, nesirūstink, jei dar syki atsiliepsi. O jei ten bus rasta dešimt? Ir jis tarė: Neišžudysiu ir dėl dešimties. Baigęs pokalbį su Abraomu, Viešpats nuėjo, o Abraomas grįžo į savo vietą.

Grįžęs į vietą, pasišaukė Abraomas savo žmoną Sarą ir tarė jai:

- Klausyk, išgirdau iš patikimiausio šaltinio, bet niekas to neturi žinoti. Viešpats nusprendė sunaikinti sodomiečius ir gomoriečius už jų nuodėmes. Jis pats man pasakė.

Ir tarė Sara:

- Aha, ar aš tau nesakiau? Ir kai tau papasakojau, kas ten dedasi, tu juos dar gynei ir mane aprėkei: "Ty-lėk, nesikišk į tuos reikalus, kas tau darbo!" Dabar pats matai, aš jau seniai kalbėjau, tu buvo galima laukti. Kai apie tai anądien šnekėjau su Loto žmona, paklausiau ją: "Klausyk, kuo tai baigsis?" Kaip tu manai, ar Viešpats sunaikins ir Loto žmoną?

Atsakydamas Abraomas tarė:

- Apie tai ir visa šneka. Šiaip ar taip, man mygiant, Viešpats sutiko pasigailėti Sodomos ir Gomoros, jeigu suras ten penkias dešimtis teisiųjų. Bet aš nusiderėjau iki dešimties. Tad ir pasišaukiau tave, kad abu drauge išrinktume Viešpačiui tą dešimtį teisiųjų.

Ir tarė Sara:

- Gerai padarei. Loto žmona mano draugė, o Lotas - tavo brolio Harano sūnus. Aš nesakau, kad Lotas teisuo-lis, prisimeni, kaip jis kurstė savo tarnus prieš tave, na, nekalbėk, Abraomai, tai buvo nedora, jis negražiai daro, ir vis dėlto jis tavo sūnėnas, nors ir Haranas su tavimi elgėsi ne taip, kaip turėjo elgtis tikras brolis, bet čia jau mūsų giminės reikalas. - Ir toliau dėstė šnekėdama: - Pasakyk Viešpačiui, kad pasigailėtu Sodomos. Aš jau tokia esu: nelinkiu niekam nieko bloga. Man dreba kojos, kai pagalvoju, kad tiek gyvybių prazūtų. Eik ir permaldauk Viešpatį, kad jų pasigailėtų.

Ir atsakė Abraomas:

- Viešpats pasigailės, jei atras dešimtį teisiųjų. Manau kad mes galėtume jam patarti, kurie yra tokie. Juk mes pažįstame visus žmones, gyvenančius Sodomoje ir Gomoroje. Tai kodėl nepadėti Viešpačiui suieškoti dešimtį teisiųjų?

Ir tarė Sara:

- Nieko nėra lengvesnio. Ir dvi, ir penkias dešimtis, ir šimtą teisiųjų jam suminėsiu. Viešpats žino, kad nieko nenuskriausiu. Vadinasi, turime Loto žmoną ir Lotą, tavo sūnėną, nors jis veidmainys ir pavyduolis, bet iš mūsų giminės. Taigi, du jau yra.

Abraomas pridūrė:

- Ir dvi jų dukterys.

O Sara kalbėjo:

- Žinai, ką ta vyresnioji, Jescha, tai begėdė. Matei, kaip prieš tave kraipė užpakali? Pati Loto žmona man sakė: "Ta Jescha pridaro man rūpesčių, tik džiaugsiuos, kai ji ištekės". O jaunesnioji, atrodo, kuklesnė. Bet jei nori, priskaičiuok abidvi.

Ir tarė Abraomas:

- Taigi, jau turime keturis teisiuosius. Ką rinksime

toliau?

O Sara atsakė:

- Jei priskaičiuoju tas dvi mergiotes, tai reikia paimti ir jų jaunikius - Jobabą ir Seboimą.

Taciau Abraomas tarė:

- Na žinai! Juk Seboimas senojo Dodanimo sūnus. Ar gi vagies ir lupikautojo sūnus gali būti teisuo-lis?

Ir tarė Sara:

- Abraomai, padaryk taip, maldauju, dėl mūsų giminės. Kodėl Melchena negalėtų turėti tokio pat padoraus jaunikio, kaip toji pliuskė Jescha? Ji lemta mergiotė, bent jau nekraipo šlaunų prieš senus giminaičius, kuriuos privalu gerbti.

Ir atsakė Abraomas:

- Tebūnie kaip tu sakai. Taigi, su Jobabu ir Seboimu turime jau šešis teisiuosius. Mums belieka surasti tik-tai keturis.

Ir tarė Sara:

- Dabar jau bus lengva. Palauk, kas dar Sodomoje yra teisuo-lis?

Tada Abraomas atsakė:

- Manyčiau, kad senis Nachoras.

Ir tarė Sara:

- Stebiuosi, kad tu gali apie jį išvis kalbėti. Argi jis nemiega su pagonėmis mergomis, nors ir senas? Aš jau veikiau priskirčiau prie teisiųjų ne Nachora, o Sabatachą. Čia užsiplieskė Abraomas pykčiu ir tarė: - Sabatachas yra priesaikos laužytojas ir garbina šta-bus. Nereikalauk iš manęs, kad jį pasiūlyčiau Viešpačiui tarp teisiųjų. Prie jų geriau pritiktų Elmodadas arba Eli-abas.

Tada tarė Sara:

- Tai žinok: Eliabas sangulavo su Elmodado žmona. Jeigu Elmodadas būtų ko nors vertas, išvartytų savo žmo-ną, tą šliundra, ten, kur jai pridera. Bet gal galėtum pasiūlyti Namaną, kuris už nieką neatsako, nes yra pa-mišėlis.

Ir atsakė Abraomas:

- Namano nesiūlysiu, bet pasiūlysiu Melchieli.

Ir tarė Sara:

- Jei pasiūlysi Melchieli, su manimi baigta šneka. Argi Melchielis nesišaipė iš tavęs, kad neturi sūnaus su manimi, o turi su ta mergse Agara, ką?

Tada Abraomas tarė:

- Gerai, nesiūlysiu Melchielio. Kaip tu manai, gal pridėti prie teisiųjų Erzoną arba Jachelelį?

O Sara atsakė tardama:

- Jachelelis - lėbautojas, o Ezronas kekšauja su achadų ištvirkėlėmis.

Ir tarė Abraomas:

- Pasiūlysiu Efraimą.

O Sara tarė:

- Efraimas sako, kad jam priklausanti Mamrės lyguma, kur ganosi mūsų kaimenės.

Tada Abraomas tarė:

- Efraimas neteisingas. Pasiūlysiu Ahiramą, Jesielio sūnų.

Ir kalbėjo Sara:

- Ahiramas yra Melchielio bičiulis. Jei dar nori ką pasiūlyti, siūlyk Nadabą.

Abraomas atsakė:

- Nadabas šykštuolis. Pasiūlysiu Amramą.

O Sara tarė:

- Amramas taikėsi gulėti su tavo mergse Agara. Ne-žinau, ką jis joje ypatinga rado. Jau geriau Asrielis.

Ir tarė Abraomas:

- Asrielis pliuskis. Negaliu siūlyti Viešpačiui kokio pa-maivos. O jeigu jam paminėčiau Namuelį? Ne, ir Namu-elis to nevertas. Nesuprantu, kodėl turėtų būti išrinktas būtent Namuelis.

Tada Sara tarė:

- Kuo gi tau kliūva Namuelis? Jis, nors ir kvailas, bet dievobaingas.

Ir pasakė Abraomas:

- Na tiek to. Namuelis jau septintas.

Sara tada tarė:

- Palauk, Namuelį atmesk, jis nusideda sodomiška nuo-dėme. Kas dar yra Sodomoje? Leisk prisiminti: Kahatas, Salfadas, Itamaras...

Tada Abraomas atsakė:

- Gink šalin šitą mintį. Itamaras melagis, o Kahatas ir Salfadas - argi jiedu neprisideda prie to nelemto Pe-lego? O gal žinai Sodomoje kokią moterį teisuo-lę? Na, prisimink.

Ir tarė Sara:

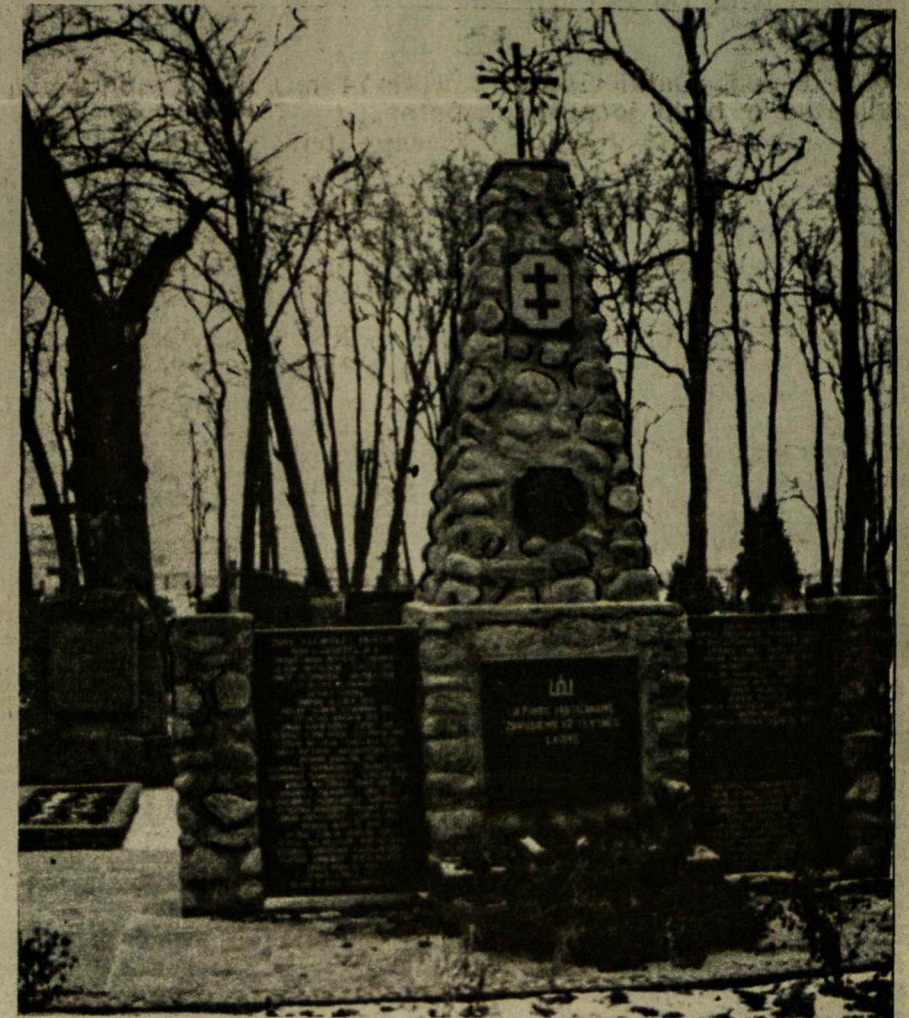
- Nėra nė vienos.

Ir nuliūdo Abraomas, ir pasakė:

- Argi nėra Sodomoje ir Gomoroje dešimties teisiųjų, kad dėl jų Viešpats pasigailėtų šitų gražių miestų?

Tada Sara tarė:
- Eik, Abraomai, eik dar kartą pas Viešpatį, pulk ant kelių prieš jo veidą, perplėsk drabužį savo ir pasakyk: "Viespatie, Viešpatie, aš ir Sara, žmona maniškė, su aša-romis tave meldžiame nepražudyti Sodomos ir Gomoros už jų nuodėmes". Ir pasakyk jam: "Pasigailėk tų žmonių nuodėmingų ir palūškėk dar. Būk jiems maloningas, Vieš-patie, ir palik juos gyventi. Ir iš mūsų, Viešpatie, iš mū-sų, žmonelių, nereikalauk, kad pasiūlytume tau dešimt teisiųjų iš visos tavo žmonių padermės".

Karelas Čapekas, iš "Apokrifų knygos"
("93 METAI, Sausis).

Paminklas partizanams, žuvusiems Kalniškės mūšyje su so-vietų okupaciniais kariniais daliniais 1945.V.16. Šis pa-minklas pastatytas Simne.

/.....atkelta iš 4 psl./

AŠ VISADA TAVĖS IEŠKOSIU

vienas iš jų sušaudytas, bet vėliau visi keturi reabilituo-ti. Ant daugelio dokumentų užrašyta arba "soversėno sekretno"/visiškai slaptai/, arba "černovik uničtožen"/juod-raštis sunaikintas/. Tikėjau rasti tėvo relikvijų, bet nera-dau. Pats tribunolo nuosprendis buvo rašytas SSSR var-du su nurodyta smogikų komanda: "Rumiancev, Lunkus, Blius, Kurdamova. Jokių vardų nei tėvavardžių. Kaltinamoji išvada irgi sukergtas, nes tėvas kaltinamas tuo, kad 1943 m. gegužės mėnesį "Kęstučio" organizacijoje redagavo laikraštį "Prošvaiste", buvo informacinio štabo viršininkas... Betgi tais metais ši organizacija buvo nukreipta prieš vokiečių okupaciją. Kurgi logika? O kartu su vokie-ciais mes apleidome Uteną.

Apibendrinama savo skaudžias mintis, aš šiandien džiaugiuosi, kad esu verta savo tėvo, kuriam šiemet sau-sio 8 d. būtų suėję 104 metai. Pagal nepalankiamus gam-tos dėsnius aš su juo, ko gero, seniai jau būčiau atsisvei-kinęs, jį apraudojusi ir palaidojusi su visomis mūsų tautai būdingomis apeigomis. O dabar-ilsėkis, brangus tėve, taurus lietuvi, Nepriklausomos Lietuvos rūmų statytojau ir gar-bingas politinis kaliny, tolimoje Uralo žemėje. Kiekvieną sausį ir mirties dieną aš tau uždegsiu zvakutę šv. Jur-glo bažnyčios šventoriuje prie "Tautos kančios" skulp-tūros. Maldoje ir mintyse aš tavęs ilgai ilgai ieškosiu."

mėn.24 d. Toronto Lietuvių Namuose, 6:30 v.v. duos iškilmingą koncertą vadovaujant Lindai Marcinkutei. Pasirodys ir Lietuvos menininkai Lilija Turūtaitė, ir Arūnas Gautė.

PADEKA IŠ LIETUVOS:

GEROS ŠIRDYS - VISOMS ŠIRDIMS

Š.m. vasario mėnesį Vilniuje viešėjęs Lietuvos Generalinis Konsulas Kanadai **Haris Lapas** išteikė man labdaringos siuntos kontenerio raktus. Tai nuoširdi, ilgai ruošta dovana **Vilniaus Širdies chirurgijos klinikai**. Keliolika privačių Kanados ligoninių bei farmacijos bendrovių atsiliepė į Halifakso ligoninės kardiologo ir perfuziologo **Gerald Myers** ir tos pačios ligoninės vyr. sesers **Saulutės Russell** altruistinių žygių - padėti vargstančiai Lietuvos širdies chirurgijai. Prieš metus Saulutė Russell, lankydamasi Vilniaus širdies chirurgijos centre, pamatė, kokiomis sunkiomis sąlygomis daromos širdies apšonkos (koronarų šuntavimo) operacijos.

Iš pradžių p. G. Myers buvo sumanęs labdarinai pasitarnauti Rusijai, bet po S. Russell grįžimo į namus ir pokalbio su ja, nusprendė kitaip. Štai ką jis pasakė Konsului p. Lapui: "Maža Lietuva stojo prieš galingą Sąjungą ir jai reikia padėti". Paauko-

jęs metus laiko, visą savo laisvalaikį p. G. Myers sandėliavo, taisė, katalogavo įrangos ir medikamentų siuntą, kurios vertė šiandien viršija pusę milijono dolerių. (su \$560,000 įkainotu draudimu, tikra kaina - apie \$1,000,000).

Šios brangios dovanos mūsų klinikai leis padidinti širdies apšonkos operacijų kieki penkiasdešimčiai procentų ir sumažinti ilgą operacijos laukiančių ligoninių eilę.

Labdaros siuntoje yra reikmenų ir aparatūros ir kitoms Vilniaus miesto klinikoms - pediatrams, akušeriams, urologams, ortopedams.

Gydytojų, seselių ir ligoninių vardu karštai dėkoju ponui **Gerald Myers** ir **Saulutei Russell**, taip pat **Generaliniam Konsului Hariui Lapui** už taip vertingas dovanas, kurių klinika šandien išigyti nepajėgtų. Nauja širdies chirurgijos operacinė bus pavadinta **Gerald Myers** vardu.

Nuoširdžiai dėkoju Atviros Lietuvos fondui, apmokėjusiam kontenerio (talpintuvo, Red.) transporto iš Halifakso į Vilnių išlaidas (6000 dolerių) ir Lietuvos Vidaus reikalų ministerijos tarnyboms, talkinusioms pristatant labdaros siuntą iš Rygos į Vilnių.

Giedrius Uždavinys, Širdies chirurgijos klinikos profesorius.

DEKOJAME
PRISIKĖLIMO P- JOS KREDITO KOOPERATYVAS, minėdamas savo veiklos 30-ties metų sukaktį ir dėkodamas "Nepriklausomai Lietuvai" už patarnavimus, valdybos nutarimu paskyrė laikraščio leidimui \$1,000- parama. Nuoširdžiai dėkojame! "NL"

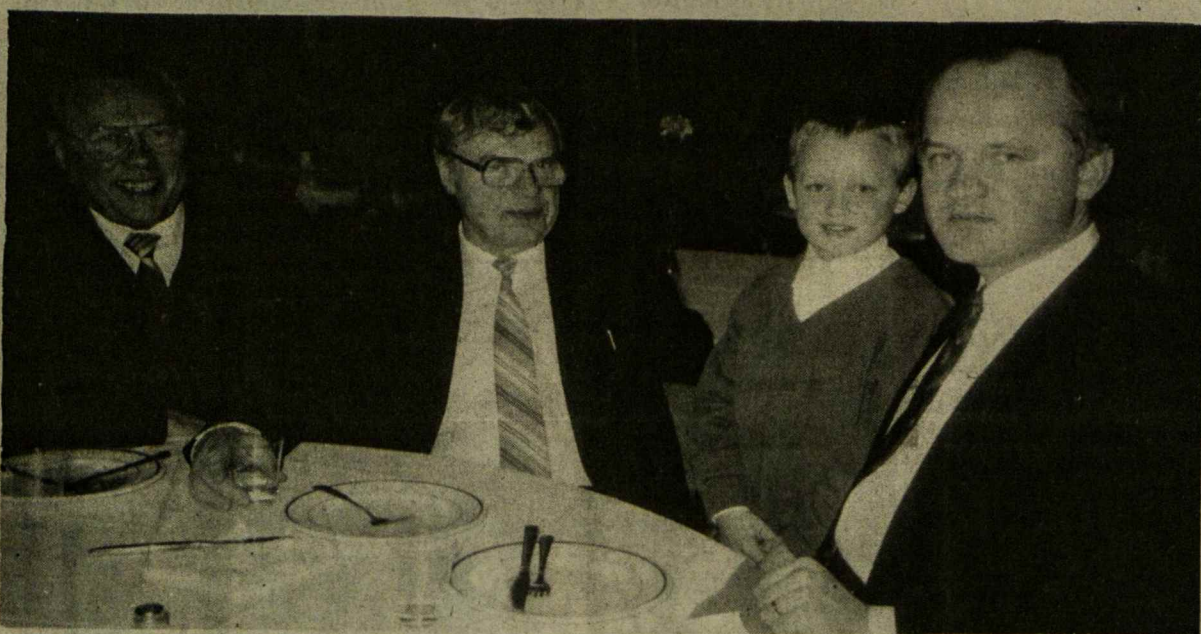
Lietuvių Namų Žinios

● LN balandžio mėn.4 d. popietėje dalyvavo 188 žmonės. Svečių knygoje pasirašė Aida Mikalauskienė iš Los Angeles, JAV, Rima Sullivan- Dallas, Texas, JAV. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN Valdybos pirm. Vytas Kulnys.

● Balandžio mėn.18 d., sekmadienį 1 val.p.p. Karaliaus MINDAUGO Menėje vyko įdomios Lietuvos Televizijos filmas "Kelionė į Tilžę".

● Naujas Lietuvių Namų Narys- Gintaras Batūra, sumokėjęs \$100 nario įnašą Sveikiname!

● TORONTO LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS "ARAS" švėsdamas savo veiklos 15 metų sukaktį, balandžio

Toronto Prisiikėlimo parapijos Kredito Kooperatyvo 30-čio sukaktuviniame susirinkime Toronto dalyvavo 3-jų lietuvių bankų pirmininkai. Iš kairės: Hamiltono "Talkos" J. STANKUS, "Prisiikėlimo" dr. S. ČEPAS ir "Paramos" D. VADILA, šalia jo sūnus Ramonas.

Nuotr. Stepo Varankos

"PRISIKĖLIMO" KREDITO KOOPERATYVAS PASKYRĖ PARAMĄ IŠ 1992 M. PAJAMŲ:

1. Maironio vardo šeštadienei mokyklai Toronte	\$ 3,500
2. Prisiikėlimo parapijai ir jos šalpai	2,200
3. Vasario 16-sios gimnazijai	2,000
4. Kanados Lietuvių Muziejui Anapilyje	2,000
5. K.L.B. Krašto Valdybai	2,000
6. Tautinių Šokių Šventei per KLB Krašto valdyba.....	1,500
7. Vajui už demokratinę Lietuvą	1,500
8. "Tėviškės Žiburiams"	1,500
9. Kelionė vienai moksleivei į Vasario 16-sios gimnaziją..	1,250
10. Kanados Lietuvių Fondui	1,060
11. Kultūrininko-visuomenininko premijai per KLB	1,000
12. "Gintaro" ansambliui	1,000
13. Adomo Jakšto spaustuvės statybai Lietuvoje	1,000
14. Vajui "Gyvieji akmenys"	1,000
15. Lietuvos Kankinių Parapijai Anapilyje	1,000
16. "Volungės" chorui	1,000
17. "Aušros" sporto klubui	500
18. "Vyties" sporto klubui	500
19. "Nepriklausomos Lietuvos" laikraščiu	500
20. Vajui Olimpiniai žaidimai Barcelonoje	500
21. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungai	500
22. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijai	500
23. "ŠALFAS"-suorganizuoti metines žaidynes Toronte	500
24. Suvalkų Krašto Lietuvių Išėivių Sąjungai	500
25. "Atžalyno" ansambliui	500
26. Lietuvių Evang. Liuteronų Išganytojo parapijai	500
27. Toronto Studentų Ateitininkų sąjungai	500
28. Ateitininkų tėvų komitetui	500
29. Skautams Toronte	500
30. Skautų stovyklai "Romuva"	500
31. Toronto lietuvių vaikų darželiui	500
32. "ŠALFAS"-priimti sportininkus(Lietkabelį) iš Lietuvos .	300
33. Jūrininkystės knygos fondo vajui	300
34. "Aro" chorui	300
35. "Vingio" tautinių šokių grupei Otavoje	200
36. "Tauro" sporto klubui Londone	200
37. "Skautų Aidui"	200
38. Vajui ekskursija į Everestą	200
39. Dariaus-Girėno paminklui per Vl.Pūtvio šaulių kuopą	200
40. Toronto lietuvių filatelistų draugijai	100
41. Mažosios Lietuvos knygu fondui	100
Viso	\$ 34,110

1993 m. ŠIAURĖS AMERIKOS JAUNUČIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

Įvyks balandžio mėn. 24-25 d.d., DETROITE, Mich. JAV-se. Vykdo Detroito LSK KOVAS.

Varžybos vyks šiose klasėse: C /1978 m. gimimo ir jaunesnių, D /1980 m.gim. ir jaunesnių/ ir E /1982 m. gimimo ir jaunesnių/.

Daugiau žinių gaukite pas Algį Rugienį, 3620 Burning Tree Dr., BLOOMFIELD HILLS, MI, 48302 - 1511. Tel: /313/ 642-7049.

ŠALFAS-gos Centro V-ba

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
5.00% už 90 dienų term. indėlius	už asmenines
5.00% už 6 mėnesių term. indėlius	paskolas nuo 9.00%
5.25% už 1 m. term. indėlius	už nekilnojamo turto
5.25% už 2 m. term. indėlius	paskolas (mortgages):
5.50% už 3 m. term. indėlius	su nekeičiamu
5.50% už 4 m. term. indėlius	nuošimčiu
6.00% už 5 m. term. indėlius	1 metų 7.25%
5.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	2 metų 7.60%
6.00% už 1 m. GIC invest. pažym.	3 metų 8.25%
6.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	(fixed rate)
6.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	su keičiamu nuošimčiu
6.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	1, 2 ar 3 metų 7.00%
7.00% už 5 m. GIC invest. pažym.	(variable rate)
4.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	Asmenines paskolas
6.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	duodame iki \$65,000 ir
6.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	mortgičius iki 75% (kainotu
6.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	turto. Kitos paskolos: (Line
6.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	of Credit) ir antrieji mortgičiai.
7.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
4.00% už OHOSP (variable rate)	
3.50% už taupymo sąsk. (gyvybės draudė)	
3.00% kasd. pal. sąsk. virš 10,000	
2.00% už kasd. pal. čekių sąsk.	
2.25% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI PER 96 MILIJONUS DOLERIŲ

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross).

MasterCard Kredito kortelė su "PARAMOS" vardu

KASOS VALANDOS: pirm., antr., ir treč. nuo 9 v.r.-3:30v.p.p.; ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 val.r.-8 val.v., šeštadieniai nuo 9 v.r.-1 v.p.p. **BŪSTINĖ:** Lietuvių Namai-1573 Bloor Str., West, TORONTO, Ont. M6P 1A6, tel: 532 - 1149. TELEFONAS: 532 - 1149.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai - nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai ir penktadieniai - nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniai - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniai nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. **SKYRIUS ANAPILYJE:** sekmadieniai nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 5.00%	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind. 5.25%	nuo 9.00%
1 metų term. indėlius 5.25%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 5.25%	nuo 9.00%
3 metų term. indėlius 5.50%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 5.50%	Su nekeičiamu nuošimčiu
5 metų term. indėlius 6.00%	1 metų 7.25%
1 metų GIC-mėn.palūk. 5.50%	2 metų 7.60%
1 metų GIC-met. palūk. 6.00%	3 metų 8.25%
2 metų GIC-met. palūk. 6.25%	Su keičiamu nuošimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 6.50%	1, 2 ir 3 metų 7.00%
4 metų GIC-met. palūk. 6.75%	
5 metų GIC-met. palūk. 7.00%	
RRSP, RRIF-1 m. term. ind. 6.00%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 6.25%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 6.50%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 6.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 7.00%	
Taupomąją sąskaitą 3.50%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.25%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainotu turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias sąskaitas).

AKTYVAI per 54 milijonus dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Mažosios Lietuvos Fondas

217 Bedbrook Ave., Montreal West, Que. Canada H4X 1S2

ML FONDUI AUKOJO:

\$250 - Kredito Unija TALKA (iš viso \$550); \$125.85 - J. Janulevičienė iš Amerikos (iš viso US \$200); po \$100 - Kazukonis Pranas (iš viso \$1,100), PRISIKĖLIMO P-jos Kredito Unija (iš viso \$800), St. Jaugelis (iš viso \$300), Žugaraitė Rūta (iš viso \$120); po \$50 - P. Vilutis (iš viso \$250), J. Gustainis (iš viso \$160); \$ 6.31 - E. Žilius iš Vokietijos (iš viso \$32.31).

DEKOJA visiems už įnašų papildymą

ML Fondo Valdyba

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir

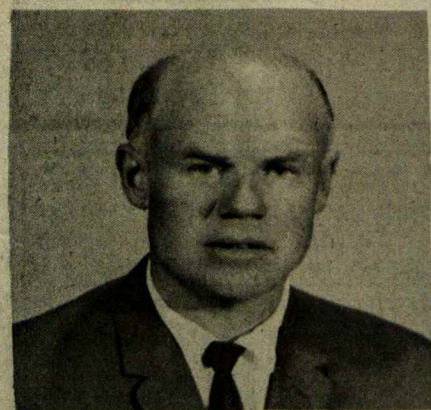
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniai - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Profesionaliam nekilnojamo turto įvertinimui prašome skambinti
Tel. 233-4446
Narys "Better Business" biuro.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

iš kairės- pirm. Aug.Mylė, Kuopos kapelionas Tėv. J. Aranauskas, SJ, St.Šileika, SDB, J.Šiaučiulis, Ig.Petrauskas ir susirinkimo sekretorius P.Gabrys. Toliau - Susirinkimo proga šaudymo varžybų taures įteikė (iš dešinės) J.Šiaučiulis, I-ą vietą laimėjęs J. Babrauskas, II-ą - A.Mylė, III-ą - A.Urbonas, ir šaudymo sekcijos vadovas P.Gabrys. Nuotraukos A. K a l v a i č i o

A. a. Jonas Lingaitis

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ pamaldos Verbų sekmadienį praėjo iškilmingai, įdomų pamokslą pasakė kun. A.Žilinskas, grojo vargonai. Jų metu buvo prisimintas JONAS LINGAITIS. Jis gimė Bildenių kaime, Tauragės apskrityje, ūkininko šeimoje. Augo su vienu vyresniu, dviem jaunesniais broliais ir sesute Onute.

Baigęs pradinę mokyklą, mokėsi statybos amato pas statybininką. Jono tėvas Jurgis Lingaitis per I-ąjį Pasaulinį Karą tarnavo rusų kariuomenėje, o iškilus II-jam Pasauliniam Karui, jo visi keturi sūnūs buvo mobilizuoti į vokiečių kariuomenę.

Jonas Lingaitis pateko į Rytų frontą, kur turėjo pernešti šalčius, taip pat buvo sužeistas keletą kartų. Po karo Lingaičių šeima atsikūrenė Vakarų Vokietijoje, išskyrus vyresnįjį brolių, tapusį karo auka.

Prieš emigruodamas į Kanadą, Jonas vedė Vilma Kenulytę, su kuria augino du sūnus ir vieną dukrelę.

Kanadoje tuojau pradėjo dirbti pas kontraktorių namų statyboje, po kelių metų su partneriu A.Snapkausku dirbo asmeniškai. Jų specialybė buvo mūrinykystė. Ypač gerai atlikdavo darbus gryno marmuro bei granito akmenimis. Jonas nemėgo imitacijų, todėl jo darbai ir dabar, po keturiasdešimties metų, gražiai atrodo.

Jonas Lingaitis taip pat su partneriu P.Juodkoju pradėjo įrengti slidinėjimo centrą Val David miestelyje, Laurentian kalnuose.

Po kelių metų P.Juodkoju užpirkus kitą kalną, Jonas liko "Valėe bleu Skie Center" savininku. Per trumpą laiką jis pastatė modernų keltuvą, taip pat įrengė dirbtinio sniego purkštuvus.

Jonas buvo darbštus ir sumanus žmogus, kurio patarimų ir darbų, jam mirus, mes pasigesime.

Jonas Šulmistras

NAUJAS STAŽUOTOJAS IŠ LIETUVOS

Neseniai į Montrealį atvyko Kauno Medicinos Akademijos dėstytojas, vidaus ligų gydytojas dr. Leonas Valius, kuris ypatingai domisi šeimos gydymo metodais. Jo tikslas suorganizuoti gerą šeimos gydymo departamentą, kai nuo 1992 m. Lietuvoje - Kaune įvesta šeimos medicinos specialybė ir klinika. Dr. Valius, gerai suprasdamas ir reikšmę tinkamos ligoninių administracijos, jų darbų suderinimo

būtinybę, pasiryžęs susipažinti ir su administracijos metodais, kad juos pritaikytų Lietuvoje. Kauno Medicinos Akademijoje bus sudarytos sąlygos, kad studentai galėtų atlikti praktiškai moderniais metodais.

Dr.L. Valius stažuosis iki birželio mėnesio. Atvyko čia per UNIVERSITÉTÉ DE MONTREAL, Šeimos Gydytojų organizacijos kvietimu, tarpininkaujant dr. Alenui Pavilaniui. Numatoma pakviesti į Lietuvą ir specialistus iš Montrelio epizodiniams kursams Kaunan.

Malonu, kad vyksta naudingas profesinis bendravimas su Kauno ir Montrelio specialistais. Mielam svečiui, kuris buvo atsilankęs į "NL" redakciją ir sutiko pasidalinti mintimis, dėkojame ir linkime kuo geriausiai pasinaudoti šia viešnage. B.N.

SKAUTŲ "GELEŽINIO VILKO" TUNTAS ŽIEMOS STOVYKLOJE

Š.m.kovo 26-27 d.d. ECOMUSEUM Montrealyje vyko neeilinė skautų iškyla. Dalyvavo 14 skautų ir Vil-

kiukų su vadovais- Gintaru Nagiu, Romu Otto,sjr. ir vienu iš tėvų - Yves Mainville. Iškylos tikslas- dirbti praktiškai įsigyjant specialybę "World Conservation Badge"- pasaulio gamtos išsaugojimo srityje.

Iškyla vyko 2 dienas. Dalyviai susirinko penktadienio vakare, visi valgė pica vakarienei (vieną gavo dovanų iš Mike's Pizza valgyklos). Po to sekė programa, tema "Šv.Lauro no upės slėnio gyvūnijos išnykimo pavojus". Buvo įdomi proga pamatyti ir net paliesti įvairių rūšių vėžlius ir žačius. Po to dr. Fred iš McGill Universiteto su 2 padėjėjais vedė visus į lauką stebėti kaip įvairūs žvėrys gyvena nakčia. Agresyvieji ir užpuoliamieji žvėrys gyvena nakčia. Stebėjome žvėris ir bandėme atspėti, kurie buvo užpuolėjai ir kurie stengėsi nuo jų pabėgti. Matėme erelius, sakalus, vanagus, pelėdas, įvairių rūšių antis, laukinius kalakutus. Taip pat stebėjome 2 vilkus, 2 kojotus, lapę, lūšį, meškas (kurios buvo

tik ką pabudusios iš ilgo žiemos miego), ūdrą (kuria Muziejaus darbuotojai gal pavadins lietuviškai "Udra"), meškėnus, dar snaudžiančius, stirnas ir didįjį ežį.

Po stebėjimo, sugrįžome į specialų pastatą, pasižiūrėjome vaizdajuostę ir sumigome.

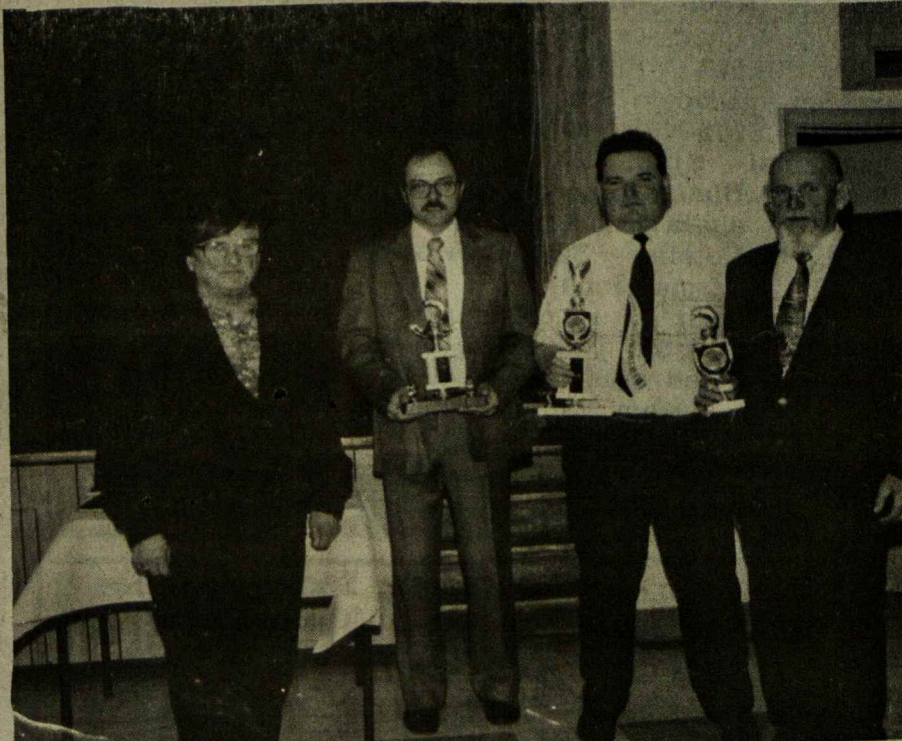
Po pusryčių kitą rytą dar apžiūrėjome žvėris ir atsisveikinę su Muziejaus darbuotojais ir palydovais, susirinkę savo daiktus

nuvažiuojame į netolimą vietą paslidinėti. Ten paragavome ir šviežiai paruoštą klevų sirupą.

Iškyla buvo smagi, oras puikus ir žvėrys įdomūs. Geležinis Vilkas

Mikalojus PETRAUSKIS išbuvęs ligoninėje ir ten gydytis net 4 mėnesius, jau grįžo į namus. Toliau gydosi savo namuose. Mielam montrealiečiui linkime greitai sustiprėti.

Montrealio NIDOS Klubo žvejybos čempionams taures įteikė š.m.kovo mėn.28 d., AV P-jos salėje Klubo metiniame susirinkime pirmininkas B.Kirstukas (kairėje). Toliau - laimėtojai: I-ą vietą už lydekas gavo Robertas Zienka, II-ą Jonas Rimeikis ir III-ą Stasys Rimeikis. Nuotr: A. Kalvaičio

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATĄ ATSIUNTĖ:

A.Piešina, Ad.Jocas (2 m.), Pr.Bernotas, S.Janušonis, E.Puodžiūnas, A.Barkauskas, J.Vaitkutis, V.Priščepionka, Ald.Kažemekienė, A.Kynas (3 m.), P.Lipke, J.Balaišienė, J.Ladyga, J.Kizas, J.Janeliūnas (7 m.) J.Adomonis, P.Boytorius, J.Cialka, K.Daunys, Z.Brazauskas, K.Šimkus, J.Vitkūnienė, J.Tanner, F.Yanulionis(4 m.), M.Vaškevičienė E.Radzevičiūtė, J.Karka, E.Kerbelienė, Jz.Lukoševičius, N.Paulaitienė, K.Martinėnas, Valstybinė Lietuvos Biblioteka, J.Nevardauskas, A.Paukštaitienė, L.Urbonas, A.Staškevičius, J.Šaltenis, V.Šlekys, P.Baltuonis, P.Jurgutis, J.Dalmotas;

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATĄ IR AUKĄ:

po \$20 - A.Simijonienė, M.Kižienė (2 m.), V.Kongelis, Mrs.Z. Kaminsky; \$15 - V.Bildušas; po \$10 - G.Adomaitienė, Kl.Čeputis, K.Baltramaitis, M.Juodviršis, Ag.Knys-tautienė, O.Čečkauskienė; po \$ 5 - A.Pundžiuvienė, O. Vileniškienė, P.Rutkauskas;

"NL" PRENUMERATĄ IR AUKĄ:

\$ 50 - P.Mažeika; \$ 25 - M.Meiliūnas; \$ 24 - T.Stasiulis; po \$15 - L.Bendikas, K.Lukošius; \$ 10 - Alf.Tušas; po \$ 5 - V.Vitkauskas, J.Liaukevičienė, P.Barteška;

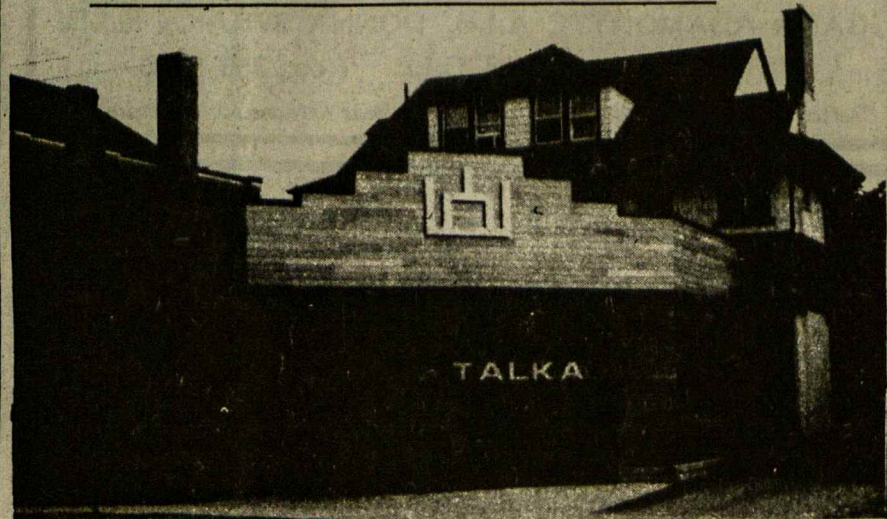
"NL" AUKOS:

\$30 -P.Enskaitienė; \$ 24 - J.Puniška.

VISIEMS nuoširdžiai DĖKOJA

"NL"

VIENTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE, IŠIKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

"TALKA", LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6

TEL: 544-7125

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki...3.00%
santaukas2.50%
kasd.pal.taupymo s-ta 2.00%
90 dienų indėlius5.00%
1 m. term. indėlius5.75%
1 m. term.ind.mėn.pal. 5.25%
3 m. term.indėlius 6.00%
RRSP ir RRIF (pensijos).....3.00%
RRSP ir RRIF 1 m. 5.75%
RRSP ind. 3 m. 6.00%

IMAME UŽ:

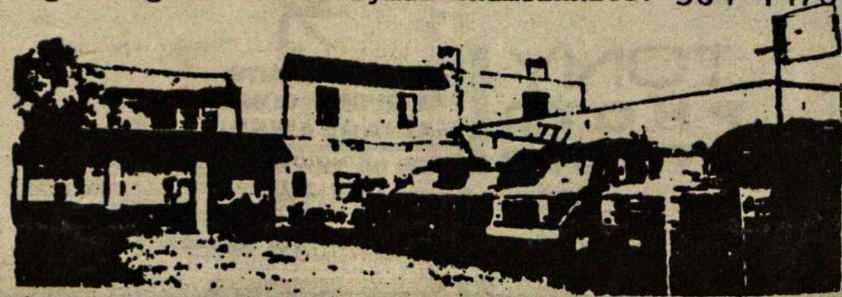
asmenines paskolas 12.50%
nekiln. turto pask. 1 m. . 7.25%
nekiln.turto pask. 3 m. ... 8.50%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaukų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR 7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogdengys GUY RICHARD, kuris jau seniai aptarnauja lietuvius. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Gegužės 7 d. su LOT, Montrealis-Varsuva-Vilnius, kaina..\$ 849;

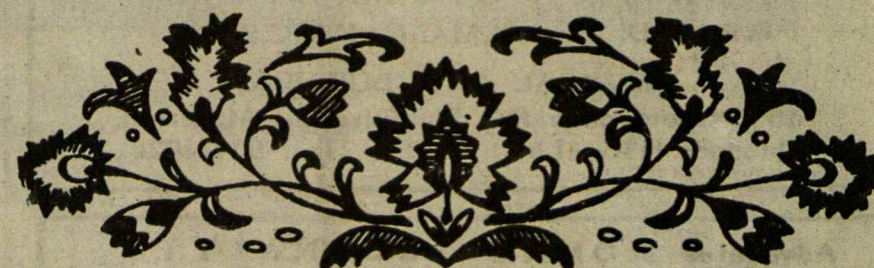
Birželio 8 d. su SWISSAIR, Montrealis-Zurich-Vilnius, kaina.....\$1339;

Liepos 16 d. su LOT, Montrealis-Varsuva-Vilnius, kaina...\$1089.-

Rugpjūčio 27 d. su LOT, Montrealis-Varsuva-Vilnius, kaina....\$ 889;

Į šią kainą įeina aerodromų mokesčiai, nuvežimas į viešbutį, nakvynė ir pusryčiai. LOT lėktuvo bilietas grįžimui galioja 6 mėnesius. Prašau užsirašyti iki kovo mėn. 30 d. kol dar yra vietų, pas:

L. Stankevičių, tel: 669-8834. Metro Travel: 761-5878

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F.Wilson & Sons Inc. 123Maple Blvd, 5784 VerdunAve Chateauguy, Que., Verdun, Que. Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

Modernios Koplyčios

montreal

MIRUSIEJI:

● PATRICIJA IVANAUSKIENĖ (MATUSEVIČIŪTE), 67 m. amžiaus, mirė balandžio mėn. 2 d. Montreal General Hospital ligoninėje. Liko vyras Jonas, sūnus Danny ir kiti artimieji.

Palaidota iš AV Parapijos bažnyčios Notre Dame des Neiges kapinėse.

Užuoja artimiesiems.

● ŽUVUSIŲJŲ prieš 50 metų lietuvių hitlerininkų kacetuose Stutthof'e atminimui, Elena Brakauskaitė-Szczewczuk aukojo \$50-lakraščiu "Nepriklausoma Lietuva". Nuoširdžiai dėkojame! "NL"

LIETUVIŲ AKADEMINIO SAMBŪRIO VYNO IR SŪRIO VAKARAS

L.A. Sambūrio Montrealyje Valdyba maloniai kviečia visus narius, svečius ir prijauniančius atsilankyti "NL" patalpose 7722 George str., LASALLE, š.m. balandžio 23 d., penktadienį, 8 val.v. ir dalyvauti vyno ir sūrio vakare.

Programoje bus svarstomas naujas SAMBŪRIO STATUTAS ir Dalia GRUODIENĖ pasidalins savo išpūdziais iš neseniai lankytos Lietuvos. Po klausimų ir sumanymų, pabendrausime prie stiklo vyno, sūrio ir kavutės.

Dėl smulkesnių informacijų skambinti Algiiui Beniūsiui, tel: 671-6374; arba Romai Valinskienei, tel: 256-3800. Valdyba

HUMANITARINĖ PAGALBA LIETUVAI

Ir vėl gražus būrys tautiečių savo aukomis parėmė TALPINTUVO PERSIUNTIMĄ į Lietuvą. Nuo praeito pranešimo prisidėjo šie asmenys: O.R. Karevičius - \$25; J. Šeidy - \$20; NERINGOS Jūrų Šaulių Kuopa - \$50; E. ir J. Paunksniai - \$100; LKM D-jos Montrealio Skyrius - \$50; a.a. A. Blaudžiūno atminimui aukojo: E. ir J. Paunksniai - \$25; a.a. E. Gruodienės atminimui - (iš Kalifornijos US dol.): J. Kojelis - \$25; G. Sirutienė - \$20; A. Žemaitaičiai - \$35; M. Žimantienė - \$5.

Prašome ir kitus prisidėti prie šio kilnaus projekto: LITO sąskaitos Nr. 223, o asmeniškai galima aukas įteikti į d. B. Niedvarui tel: 487-4938, V. Piečiaiui, tel: 767-4690 ar bet kuriam Valdybos nariui.

VISIEMS dėkojame KLB Montrealio A-kės Valdyba

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas-Chirurgas
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LASALLE, Qué.
H8P 1N5, tel: 364-4658

Dr. MICHEL HUYNH
Dantų Gydytojas-Chirurgas
(Kuv. dr. J. MALIŠKOS biuras)
1440 St. Catharine St., W.
Suite 701 Tel: 866-9297
Montreal, P.Q. H3G 1S5

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St., Ville LaSalle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9-10 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10- 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365-0505

ROYAL VICTORIA HOSPITAL,
687 Pine Ave, West,
Montreal, Que. H3A 1A1
Tel: (514)-842-1231, Ext. 1663

H.J. ADOMONIS, M.D., C.M.
4589 Park Ave.,
Montreal, Qué. H2V 4E4
Tel: (514)-842-9211.

Dr. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. MSc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St., W. Suite 215, Montreal,
Quebec, H3G 1L5
Tel: 931-4024

Advokatas ROMAS IŠGANAITIS
822 Ile de France, St. LAMBERT, Que, J4S 1T7,
tel: 465-1538
arba
8606 Central str., kamb. 205, LASALLE, Que, H8P 1N5,
tel: 364-4282

Notarė
RŪTA POCAUSKAS - RUDINSKAS
L.L.L. D.D.N.
1455 rue Metcalfe, Suite 1143,
SUN LIFE BUILDING
Montreal, Québec, H3B 2V6
Tel: 871-1430; Fax: 871-1784

Maloniai kviečiame VISUS į TRADICINĮ "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS"

SPAUDOS VAKARAS

1993 m. balandžio mėn. 24 d. ŠEŠTADIENĮ, 6:30 val.v.

Aušros Vartų parapijos salėje

1465 rue de Sève

- * OTTAWOS lietuvių šokių ir dainų vienetas "VINGIS";
- * Šokių muzika - Jono Šulmistro;
- * Vakarienė - Petro Paulausko;
- * Veiks įvairių gėrimų baras, loterija;

ĮEJIMAS: \$13.-

Rengia "NL" Valdyba

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

MONTREALIO A-KĖS VALDYBA

KVIEČIA VISUS Į

METINĮ NARIŲ SUSIRINKIMĄ

Aušros Vartų parapijos salėje

Š. m. balandžio mėn. 25 d., sekmadienį, 12 val.

Dalyvausime gausiai, kad bendromis jėgomis nustatytume veiklos gaires!

VALDYBA

MIRUSIEJI:

● SESELĖ, BENEDIKTA JASINSKAITE, pranciškiečių, mirė Montreal General Hospital ligoninėje Didįjį Ketvirtadienį. Laidojimo pamaldos vyko AV P-jos bažnyčioje. Iš ten nugabenta į Notre Dame des Neiges Krematoriumą.

Seselė Benedikta buvo visų mylima už savo jūmorą ir darbštumą RŪTOS Klube, kur dirbo iki pat išvykimo į ligoninę.

● Išskilmingose velykinėse pamaldose AV P-os bažny-

čioje labai išpūdingai pasirodė AV Parapijos Choras, dirgavusieji ir groję Mme Madeleine Roch ir A. Stankevičius, sol. Gina Čapkauskienė. Bažnyčia buvo pilnutėlė dalyvių.

Sv. Mišias atnašavo asistuojamas kleb. kun. J. Aranausko, SJ, kun. St. Šileika, SDB, kuris ir pasakė pamokslą.

Po pamaldų, salėje visi buvo pavaišinti ir turėjo progos pasišnekučiuoti.

● ATVELYKIO PIETŪS vyks balandžio 18 d., sekmadienį, kuriuos ruošia KLK Moterų Draugijos narės.

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ,

DĖMESIO: SVARBUS PRANEŠIMAS

- 1) Nuo kovo 31 d. kaina už kg. bus \$5.10, dėl pakilusių transporto išlaidų.
- 2) Būtinai užrašykite gavėjo telefono numerį ant persiuntimo blanko. Tas pagreitins Jūsų pakieto pristatymą.
- 3) Naujas tel. numeris 848-9693. Būtinai palikite žinią ant atsakomos mašinėlės ir aš Jums greičiausiai atskambinsiu.

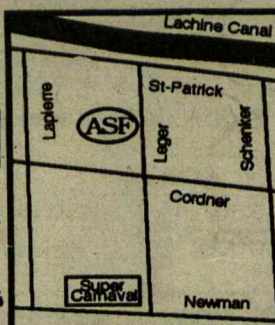
Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus. Nėra maksimumo svorio. Minimum yra 2kg., arba \$10.00.

MONTREALYJE 2600 RUE LEGER LASALLE, QUE.

Nuo pirmadienio iki penktadienio, 7 v.r.-4 v.p.p.

848-9693

Vytas Gruodis Jr.

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų palty
- * Saugojimas vasaros laiku (storage)
- * Taisau ir remodelluoju
- * Šluvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre
Suite 500 A.
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonat:
844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARRIAGE - WEDDINGS

6220 ch. QUEEN MARY rd.
TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H3W 1X5 Tel. 481-6608

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Sève, Montreal, Qué. H4E 2A8

Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIUS: 3907A Rosemont Blvd.

AKTYVAS - VIRŠ \$29,000,000; REZERVAS - VIRŠ MILIJONO

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. -	5,75%	Taupymo - special.	2,25%
Certifikatus 2 m.	6,25%	Taupymo - su gyv. dr.	1,50%
Term. indėlius:		Taupymo - kasdienines	1,75%
1 metų	5,00%	Einamos sąsk.	1,50%
180 d. - 364 d.	4,50%	RRIF-RRSP - 1 m. term.	6,00%
120 d. - 179 d.	4,50%	RRIF-RRSP - 2 m. term.	6,50%
60 d. - 119 d.	4,50%	RRIF - RRSP - taup.	2,00%
30 d. - 59 d.	3,00%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 7,50% asmenines - nuo 7,75%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS:

1475 DeSève		3907A Rosemont	
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	Pirmadieniais	10.00-2.00
Ketvirtadieniais	12.00-8.00		3.00-7.00
Penktadieniais	10.00-6.00		2.00-6.00

"LITO" VALDYBA PRANEŠA KAD
MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJOS "LITAS"
METINIS SUSIRINKIMAS
IVYKS
1993 m. gegužės mėn. 16 d. sekmadienį, 4 val. p.p.
Aušros Vartų Parapijos salėje
1465 de Sève
Montreal, Quebec
Registracija vyks nuo 3:00 iki 4:00 val. p.p.
Nariai prašomi atsinešti nario knygeles
Kandidatų į Valdybą ir Komisijas pasiūlymai turi būti padaryti raštu dviejų unijos narių, turėti kandidatų sutikimą ir įteikti unijos sekretoriui ne vėliau kaip 5 dienas prieš susirinkimą.
Formas galima gauti abejuose LITO skyriuose.

● Montrealio VAIVORYKŠ-TE talkininkavo su įvairiais tautodailės rodiniais Tarp-tautinės Skautų Dienos programoje Alexis Nihon Plaza. Buvo demonstruojamas juostų audimas dvejomis staklėmis- G. Montvillienė ir D. Staškevičienė, margučių skutinėjimas - B. Nagienė. R. Brikienė demonstravo tautinį drabužį ir visos aiškino svečiams apie įvairių lietuvių tautodailę. Visą laiką budėjo tautininkas sk. Vytis G. Nagys, talkinant s. Vyčiui P. Murauskui. dal.

Maurice Electric Ltée

ENTREPRENEUR ELECTRICIEN
ELECTRICAL CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLIION
LASALLE, QUÉ. H8P 2C6

TEL: 366-5484

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

NAMAĮ · AUTOMOBILIAI · PREKYBA · ATSAKOMYBĖ
3907 A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545; Fax: 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ A.L.B., DONNA SVRAKA A.L.B.,
PETRAS ADAMONIS C.L.B. Res: 256-5355

Greitas ir tikslus pataravimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

ZIENKA PLUMBING

24 VALANDŲ PATARNAVIMAS

● LIETUVIAMS NUOLAIDA:

Neimamas mokestis už atvažiavimą.

TEL.: 254-7846

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUMU, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

Savininkas - Mike OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Qué. H2A 2A5
Tel: 721-9496; res: 729-2446